

**FINANŠU UN
KAPITĀLA
TIRGUS
KOMISIJA**

FINANŠU UN KAPITĀLATIRGUS APSKATS

2021. gada 4. ceturksnis

SATURS

SATURS.....	2
BANKU DARBĪBA	3
KOOPERATĪVĀS KRĀJAIZDEVU SABIEDRĪBAS	10
APDROŠINĀTĀJU DARBĪBA.....	13
MAKSĀJUMU IESTĀŽU UN ELEKTRONISKĀS NAUDAS IESTĀŽU DARBĪBA.....	16
VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU PĀRVALDĪŠANA.....	18
PRIVĀTO PENSIJU FONDU DARBĪBA.....	21
IEGULDĪJUMU FONDU DARBĪBA.....	23
KAPITĀLA TIRGUS	25

BANKU DARBĪBA

Galvenie darbības rādītāji un to izmaiņas

	2019	2020	2021
Tirgus dalībnieku skaits (bankas un ārvalstu banku filiāles)	14+5	13+3	12+4
Aktīvi (mljrd. eiro)	22.5	24.3	25.3
Nebanku noguldījumi (mljrd. eiro)	17.5	18.8	20.1
Nebanku bruto kredītportfelis (mljrd. eiro)	13.6	13.1	14.6
Ienākumus nenesošo kredītu (INK) īpatsvars nebanku kredītportfelī ^{1,2} , %	5.2	4.7	3.6
Virš 90 dienām kavēto kredītu īpatsvars nebanku kredītportfelī ¹ , %	3.2	2.3	1.5
Uzkrājumu attiecība pret nebanku INK ^{1,2} , %	31.1	27.9	26.2
Iekšzemes kredītportfeļa un noguldījumu attiecība (mājsaimniecības un nefinanšu uzņēmumi)	87.2	75.7	71.5
Kapitāla atdeves rādītājs ¹ , % (ROE)	9.5	5.4	10.2
Izdevumu attiecības pret ienākumiem rādītājs ¹ , % (CIR)	61.7	67.8	61.9
1. līmeņa pamata kapitāla rādītājs ¹ , % (CET1)	21.7	25.5	23.2
Kopējais kapitāla rādītājs ¹ , % (KKR)	23.1	26.7	24.3
Likviditātes seguma rādītājs ¹ , % (LSR)	309.5	372.0	320.4

- Latvijas banku sektorā pārskata gadā notika vairākas strukturālas izmaiņas.** Gada pirmajā ceturksnī tika noslēgts 2019. gada decembrī uzsāktais darījums starp AS "Citadele Banka" un "UniCredit S.p.A", kura rezultātā AS "Citadele Banka" kļuva par SIA "UniCredit Leasing" Baltijā 100% daļu īpašnieci (turpmāk tekstā – stratēģiskais darījums). Tā kā FKTK publicētie dati par banku darbību ir balstīti uz uzraudzības finanšu pārskatiem (FINREP), un tajā atspoguļoti banku sektora konsolidētie rādītāji, t.sk. dati par finanšu meitas sabiedrībām, un darījumam bija būtiska ietekme uz vairākiem banku sektora darbību raksturojošajiem rādītājiem. Savukārt septembrī darbību Latvijā uzsāka Zviedrijā reģistrētās "TF Bank AB" Latvijas filiāle, kura līdz šim Latvijas klientiem sniedza patērētāju kredītēšanas pakalpojumus no Zviedrijas, izmantojot pakalpojumu sniegšanas brīvību. Oktobrī reorganizāciju veica "Rigensis Bank" AS, pārreģistrējot banku par komercsabiedrību, kuras darbība nav saistīta ar kredītiestādes darbību, pirms reorganizācijas nodrošinot savu klientu interešu aizsardzību un informēšanu, kā arī izpildot saistības pret noguldītājiem. Tāpat oktobrī pēc Eiropas Centrālās bankas un citu uzraugošo iestāžu piekrišanas "Swedbank" grupas banku Baltijā akcijas tika nodotas Latvijā reģistrētai pārvaldītājsabiedrībai "Swedbank Baltics" AS. Līdz ar to pārskata gada beigās Latvijā darbojās 12 bankas un 4 ārvalstu ES valstu banku filiāles, kā arī viena finanšu pārvaldītājsabiedrība.
- Aktīvu pieaugumu pārskata gadā turpināja noteikt noguldījumu dinamika.** Kopējais Latvijas banku sektora aktīvu apmērs gada laikā auga par 1.0 mljrd. eiro jeb 4.2%, bet, izslēdzot ietekmi no "Rigensis Bank" AS darbības pārtraukšanas, - par 5.6%. To pamatā ietekmēja salīdzinoši straujš noguldījumu pieaugums, tomēr atsevišķām kredītiestādēm dzēšot ECB ilgāka termiņa refinansēšanas mērķoperāciju (TLTRO III) ietvaros piesaistīto aizdevumu, būtiski samazinājās saistības pret centrālajām bankām, bremzējot aktīvu straujāku pieaugumu. Ar to skaidrojams arī būtisks vērtspapīru portfeļa samazinājums (gada laikā par 782 milj. eiro jeb 20.6% gada laikā, t.sk. par 719 milj. eiro gada pēdējā ceturksnī). Savukārt līdz ar būtisku kredītu apmēra pieaugumu stratēģiskā darījuma ietekmē mainījies arī banku sektora aktīvu struktūra - kredītu īpatsvars tajā gada laikā palielinājās no 53% līdz 57%.
- Nebanku klientu noguldījumu apmērs 2021. gadā turpināja būtiski palielināties.** Kopējais noguldījumu apmērs gada laikā palielinājās par 1.3 mljrd. eiro jeb 7.1%, un to pamatā noteica ievērojams iekšzemes noguldījumu kāpums - tie pārskata gada beigās bija par 1.6 mljrd. eiro jeb 10.5% lielāki nekā iepriekšējā gada beigās. To galvenokārt noteica vēl straujāks mājsaimniecību noguldījumu pieaugums kā iepriekšējā gadā – par 1.3 mljrd. eiro jeb 15.2%, kā arī nefinanšu sabiedrības, kuru noguldījumi auguši par 490 milj. eiro jeb 8.8%. Savukārt vispārējās valdības noguldījumi un finanšu sabiedrību samazinājās (attiecīgi par 120 milj. eiro jeb 29% un 52 milj. eiro jeb 6.3%). Tajā pašā laikā ārvalstu klientu noguldījumu apmērs turpināja samazināties (par 8.4% jeb 288 milj. eiro), galvenokārt sarūkot nefinanšu sabiedrību, kā arī mājsaimniecību noguldījumiem, bet vienlaikus būtiski pieaugot finanšu institūciju noguldījumu apmēram. Ņemot vērā pretējās iekšzemes un ārvalstu noguldījumu tendences,

¹ Rādītāji aprēķināti saskaņā ar *The EBA methodological guide* (www.eba.europa.eu), iekļaujot tikai 2021. gada beigās aktīvās kredītiestādes (rādītājiem ROE, CET1, KKR un LSR – tikai 2021. gada beigās aktīvās bankas).

² Izslēdzot prasības pret centrālo banku un citām kredītiestādēm.

ģeogrāfiskajā struktūrā turpināja pieaugt iekšzemes noguldījumu īpatsvars, gada beigās sasniedzot 84.3%, savukārt ārpus Eiropas Savienības valstu klientu noguldījumu īpatsvars kopējos noguldījumos turpināja sarukt (no 7.6% līdz 6.4%).

- Lai arī pārskata gada laikā likviditātes seguma rādītājs samazinājās, tas joprojām saglabājas augstā līmenī.** Latvijas banku vidējais Eiropas Savienības (ES) harmonizētais likviditātes seguma rādītājs (LSR), kas raksturo īstermiņa, likviditāti, pārskata ceturksnī saruka līdz 320.4%, kas ir par 54 procentu punktiem mazāks nekā ie priekšējā pārskata gada izskaņā. Individuālām bankām tas bija robežās no 137% līdz 590%, ievērojami pārsniedzot minimālo prasību 100% apmērā. Likviditātes rādītāja samazināšanos galvenokārt ietekmēja prasību pret radniecīgām institūcijām samazināšana, attiecīgi izvietojot atlikumus centrālajā bankā, kam saskaņā ar LSR aprēķina metodoloģiju bija negatīva ietekme uz rādītāju.
- Uzlabojās stabilā finansējuma rādītājs.** Kopš 2021. gada 2. ceturkšņa bankām ir saistošs arī ES harmonizētais Neto stabilā finansējuma rādītājs, kas raksturo aktīvu un pasīvu sabalansētību ilgtermiņā (prasība ir noteikta 100% apmērā). Kopš 2021. gada 2. ceturkšņa beigām Latvijas banku sektora vidējais rādītājs pieaudzis no 165.7% līdz 172.6%. Individuālām bankām tas bija robežās no 120% līdz 292%. Lielāko daļu no nepieciešamā stabilā finansējuma apjoma nosaka banku izsniegtie aizdevumi, bet pieejamo stabilo finansējumu - privātpersonu vai mazo un vidējo uzņēmumu noguldījumi
- Latvijas banku sektora kopējais nebanku klientiem izsniegto kredītu apmērs gada laikā pieauga par 12.2%**, t.sk. iekšzemes klientiem par 7.5%. Tik strauju pieaugumu galvenokārt noteica AS "Citadele Banka" īstenotais stratēģiskais darījums, kā arī likvidējamās "ABLV Bank" AS hipotekārā kredīta portfeļa iegāde. Tā rezultātā kredītu portfeļa pieaugums bija vērojams visos aizņēmēju segmentos, t.sk. mājāsaimniecību (par 12.9%), nefinanšu sabiedrību (par 9.4%). Savukārt, ārvalstu klientiem (galvenokārt Igaunijas un Lietuvas) izsniegto kredītu apmērs gada laikā pieauga par 45.4%.
- Izslēdzot šīs bankas ietekmi, pārskata gadā nebanku klientu kredītportfeļa apmērs pieaugums bija mērenāks.** Kopējais kredītportfelis auga par 3.6%, un to pamatā noteica iekšzemes portfeļa izaugsme par 4.1%. Iekšzemes nefinanšu sabiedrībām izsniegto kredītu apmērs gada laikā būtiski nemainījās (-0.3%), taču nozaru griezumā bija vērojamas atšķirības - kreditēšana būvniecības, informācijas un komunikāciju un lauksaimniecības nozarēs ievērojami pieauga (attiecīgi par 71.7%, 44.9% un 7.9%), kamēr izsniegto kredītu apmērs saruka tādās nozarēs kā operācijas ar nekustamo īpašumu un elektroenerģija, gāze un siltumapgāde (attiecīgi par 11.6% un 9.6%). Vienlaikus, saglabājoties augstai interesei par mājokļa iegādes finansēšanu, pakāpeniski auga iekšzemes mājāsaimniecību portfelis (par 4.7% gada laikā). Vienlaikus kreditēšanas attīstība nebija vienmērīga starp tirgus dalībniekiem – ja atsevišķās kredītiestādēs iekšzemes klientiem izsniegtais kredītu apmērs būtiski nemainījās vai pat saruka, tad daļā banku bija vērojams salīdzinoši straujš iekšzemes klientiem izsniegto kredītu apmēra pieaugums, t.sk. mazāk nozīmīgajās bankās³ iekšzemes klientiem izsniegto kredītu portfelis gada laikā pieauga par 8.4% jeb 62.5 milj. euro. Šīs banku grupas banku tirgus daļa iekšzemes nefinanšu sabiedrību kreditēšanā pārskata gada beigās jau pārsniedza 10% īpatsvaru, tomēr ietekme uz sektora kopējām iekšzemes kredītportfeļa izmaiņām nebija tik būtiska, tirgus daļai saglabājoties iepriekšējā gada līmenī (~6%). Pārskata gada laikā turpināja samazināties ārvalstu klientu kredītportfelis (par 3.6%), lai arī Baltijas klientu kreditēšana bija ievērojami palielinājusies, citu ES valstu klientiem izsniegto kredītu apmērs kopumā saruka par 37.6%.
- Nebanku klientiem izsniegto kredītu kvalitāte turpināja uzlaboties, ienākumus nenesošo kredītu (INK) īpatsvaram nebanku kredītportfelī samazinoties līdz 3.6% decembra beigās.** Gada laikā aktīvu kvalitāte uzlabojās gan iekšzemes, gan ārvalstu kredītportfeļos, INK īpatsvaram sarūkot attiecīgi līdz 2.4% un 10.1%. Iekšzemes mājāsaimniecību segmentā kredītu kvalitāte pakāpeniski turpināja uzlaboties, INK rādītājam samazinoties līdz 1.8%. Savukārt nefinanšu sabiedrību segmentā pēdējais gads ir bijis izaicinājumiem bagātāks - lai arī kopumā gada laikā INK īpatsvars iekšzemes nefinanšu sabiedrību izsniegtajos kredītos salīdzinoši būtiski saruka (par 1.1 procentu punktiem līdz 3.1% pārskata perioda beigās), gada pirmajā pusē bija vērojama šī kredītportfeļa kvalitātes nebūtiska pasliktināšanās. Tomēr, neskatoties uz to, ka pandēmijas negatīvā ietekme uz aktīvu kvalitāti kopumā nav bijusi būtiska, tās ietekme uz nozarēm nebija vienmērīga - Covid-19 īpaši skartajā nozarē, izmitināšana un ēdināšana, pārskata gada beigās 18.2% kredītu bija ienākumus nenesoši. Nebanku INK struktūrā bija vērojams gan šaubīgo kredītu, gan arī kredītu ar kavējumu virs 90 dienām īpatsvara sarūkums, tam decembra beigās sasniedzot 1.5% (2.3% iepriekšējā gada beigās). Arī citi aktīvu kvalitātes indikatori pārskata gada laikā uzlabojās, t. sk pārskatīto kredītu īpatsvars nebanku kredītportfelī samazinājās līdz 6.6%, no kuriem 66% bija ienākumus nesošas parādsaistības.
- Banku sektorā kopumā uzkrājumu attiecība pret INK pieauga līdz 26.2% pēdējā ceturksnī,** taču gada laikā tā samazinājās par 1.7. procentu punktiem, galvenokārt nefinanšu sabiedrību segmenta dēļ. Seguma rādītāja kritumu

³ Bankas, kuras atbilstoši Eiropas Centrālās bankas (ECB) Vienotā Uzraudzības mehānisma (VUM) ECB klasifikācijai ir tiešā FKTK uzraudzībā

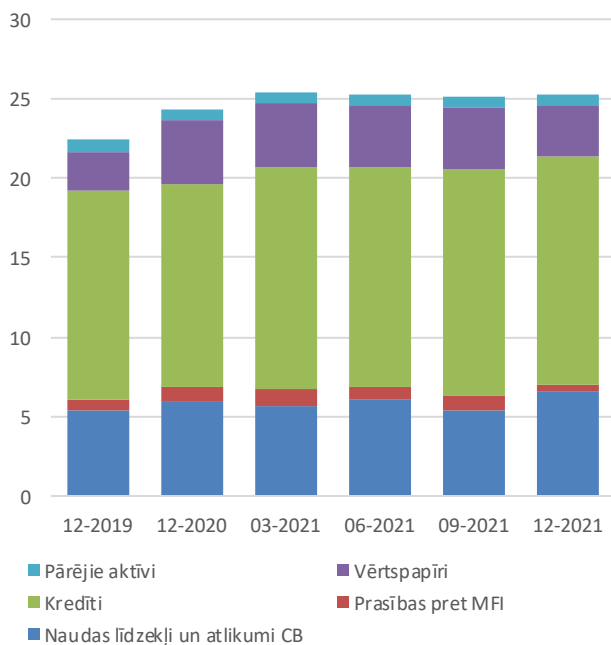
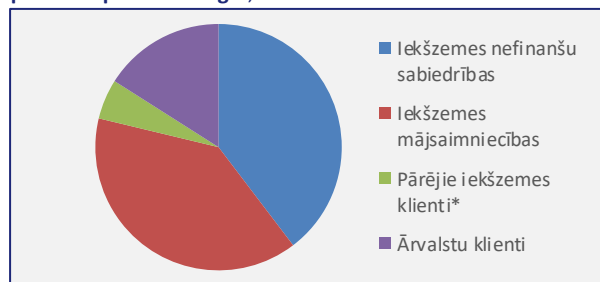
ietekmēja uzkrājumu apmēra samazinājums īpaši gada otrajā pusē, kas bija straujāks nekā INK apmēra sarukums. Vērtējot uzkrājumu pietiekamību, ņemot vērā arī nodrošinājuma vērtību un atsevišķu tirgus dalībnieku veiktās kapitāla korekcijas, ienākumus nenesošo kredītu apjoms pilnībā bija segts (102.8%).

- Banku sektora pelnītspējas uzlabošanas noteica vairāki faktori.** 2021.gadā banku sektors darbojās ar peļņu 292 milj. eiro, t.i. par 94% pārsniedzot peļņu 2020.gadā. Peļņas pieaugumu noteica tādu faktori kā 2020.gada zems bāzes līmenis, strukturālās pārmaiņas banku sektorā, atsevišķi vienreizēji faktori, kā arī kopējās ekonomiskās aktivitātes un biznesa apjomu pieaugums. Līdz ar to būtiskākā ietekme uz peļņas pieaugumu bija tieši pamatdarbības ienākumu pieaugumam, kuri 2021.gadā bija par 120 milj.eiro jeb 17.1% lielāki nekā 2020.gadā. Vienlaikus peļņas rādītāju uzlabošanas sekmēja arī ievērojami mazāki izdevumi uzkrājumiem (-57.7 milj.eiro jeb 88.5%). Līdz ar peļņas pieaugumu arī kapitāla atdeves rādītājs (ROE) uzlabojās no 5.4% līdz 10.2%. Divas mazāk nozīmīgās bankas 2021.gadu noslēdza ar zaudējumiem.
- Pieaugums vērojams visās ienākumu grupās.** Lielākā ietekme uz pamatdarbības ienākumu pieaugumu 2021.gadā bija tīro procentu ienākumu kāpumam (par 48.7 milj. eiro jeb 11.7%). Strauju procentu ienākumu kāpumu galvenokārt noteica AS "Citadele Banka" īstenotais stratēģiskais darījums, kā arī likvidējamās "ABLV Bank" AS hipotekārā kredītporfeļa pārņemšana. Izslēdzot minētās bankas ietekmi, tīro procentu ienākumu kāpums bija ievērojami zemāks (+2.2%). Pretējas tendences saglabājās starp nozīmīgajām bankām⁴, ES banku filiālēm un mazāk nozīmīgajām bankām. Ja nozīmīgo banku un ES banku filiāļu tīrie procentu ienākumi samazinājās par 0.8%, tad mazāk nozīmīgo banku tīrie procentu ienākumi turpināja augt (par 14.9%), atspoguļojot iekšzemes kredītporfeļa pieaugumu. Lai arī mazākā mērā, līdz ar vispārējās ekonomiskās aktivitātes pieaugumu 2021.gadā par 28.0 milj. eiro jeb 13.6% auga arī tīrie komisijas naudas ienākumi. Peļņa no finanšu instrumentu darījumiem un valūtas kursa svārstībām bija par 25.6 milj. eiro jeb par 71.5% lielāka, tomēr pieauguma tempi gada laikā, mazinoties bāzes efekta ietekmei, pakāpeniski kļuva lēnāki. Arī pārējo pamatdarbības ienākumu pieaugumu devums pamatdarbības ienākumu pieaugumā pārskata gadā bijis būtisks (+18.0 milj.eiro jeb 64%), un to noteica atsevišķi vienreizēji faktori. Ņemot vērā pamatdarbības ienākumu kāpumu, izmaksu attiecība pret ienākumiem gada laikā uzlabojās no 67.8% līdz 61.9%. Tomēr tās straujāku uzlabošanu ierobežoja administratīvo izmaksu pieaugums (par 24.8 milj. eiro jeb 6.1%).
- Kapitāla rādītāji saglabājās stabili augstā līmenī.** Izslēdzot ietekmi no "Rigensis Bank" AS darbības pārtraukšanas, pārskata ceturksnī banku sektora pašu kapitāls samazinājās par 32.2 milj.eiro jeb 1.4%, t.sk. pirmā līmeņa pamata kapitāls par 27.9 milj. eiro, un to galvenokārt noteica dividendžu izmaksa atsevišķās bankās. Bet tā kā vienlaikus par 180.8 milj.eiro jeb 2.2% saruka arī riska darījumu vērtība, kompensējot kapitāla samazinājumu, kapitāla rādītāji palika nemainīgi, pārskata perioda beigās kopējam kapitāla rādītājam sasniedzot 24.2%, bet pirmā līmeņa pamata kapitāla (CET1) rādītājam – 23.2%, ievērojami pārsniedzot arī ES vidējos rādītājus (attiecīgi 19.7% un 15.7%). Tomēr, salīdzinot ar iepriekšējā gada beigām, kad rādītāji bija attiecīgi 26.7% un 24.3%, ir vērojama rādītāju samazināšanās. Tas skaidrojams ar salīdzinoši strauju kapitāla rādītāju samazinājumu gada pirmajā ceturksnī, kad AS "Citadele Banka" stratēģiskā darījuma ietekmē būtiski (par 9.2% ceturkšņa laikā) pieauga banku sektorā kopējā riska darījumu vērtība, negatīvi ietekmējot arī kopējos kapitāla rādītājus.

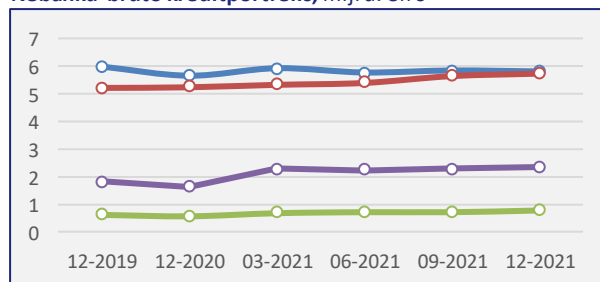
⁴ Bankas, kuras atbilstoši Eiropas Centrālās bankas (ECB) Vienotā Uzraudzības mehānisma (VUM) ECB klasifikācijai ir tiešā ECB uzraudzībā

Balances struktūra un izmaiņas

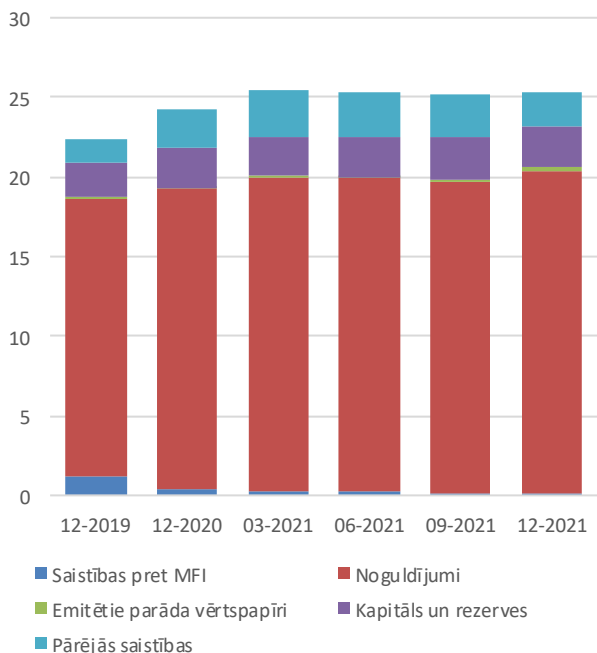
Aktīvu struktūra, mljrd. eiro

 Nebanku bruto kredītportfeļa struktūra
 pārskata perioda beigās, %

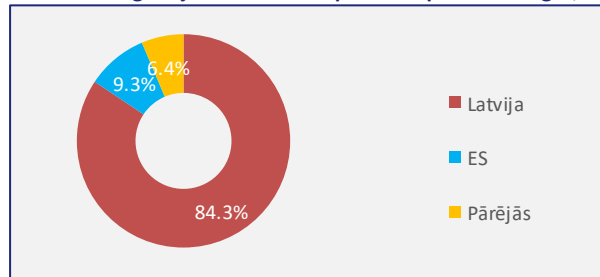
Nebanku bruto kredītportfelis, mljrd. eiro

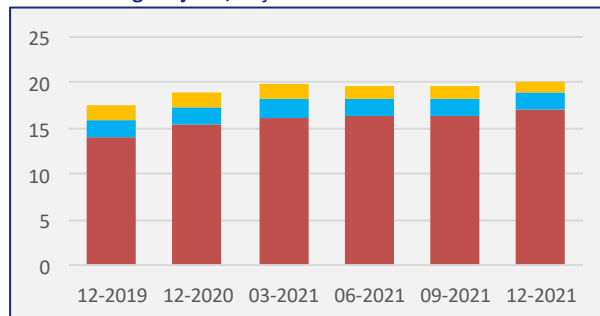
Pasīvu struktūra, mljrd. eiro

Nebanku noguldījumu struktūra pārskata perioda beigās, %

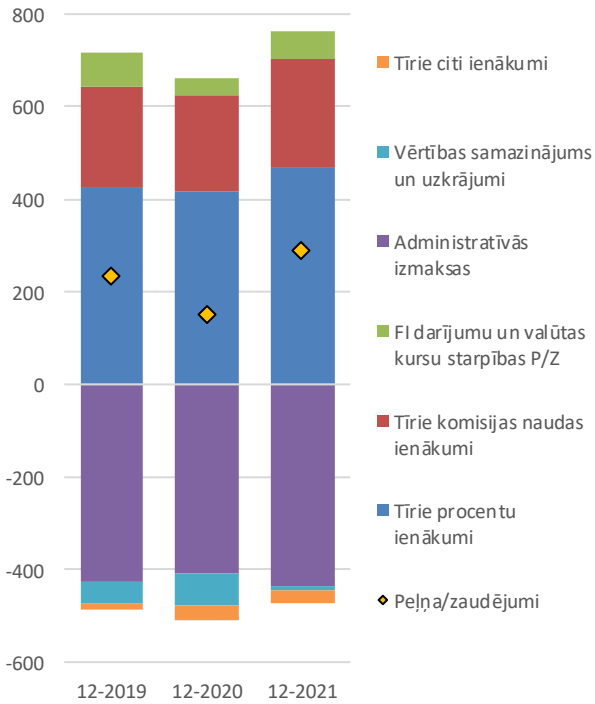
Nebanku noguldījumi, mljrd. eiro

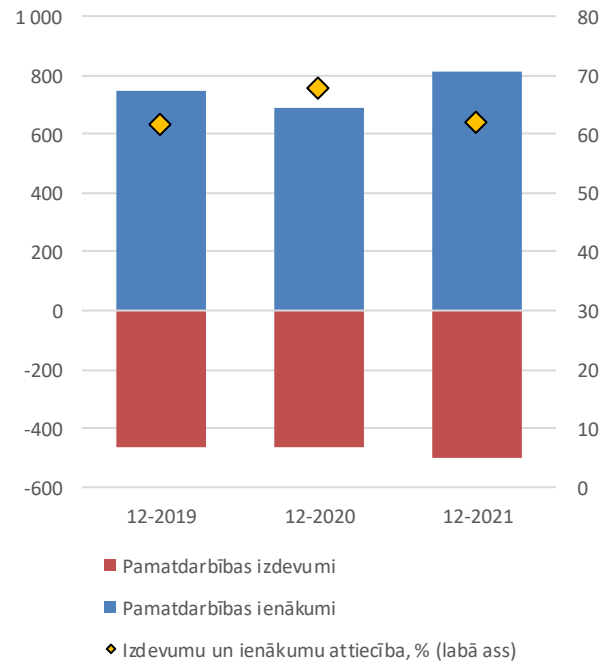
*Centrālā valdība un finanšu sabiedrības.

Pelnītspēja

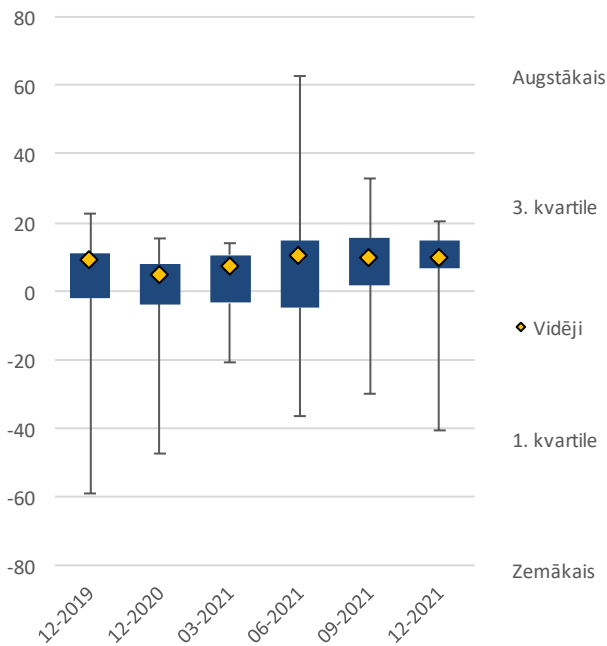
Peļņas struktūra, milj. eiro

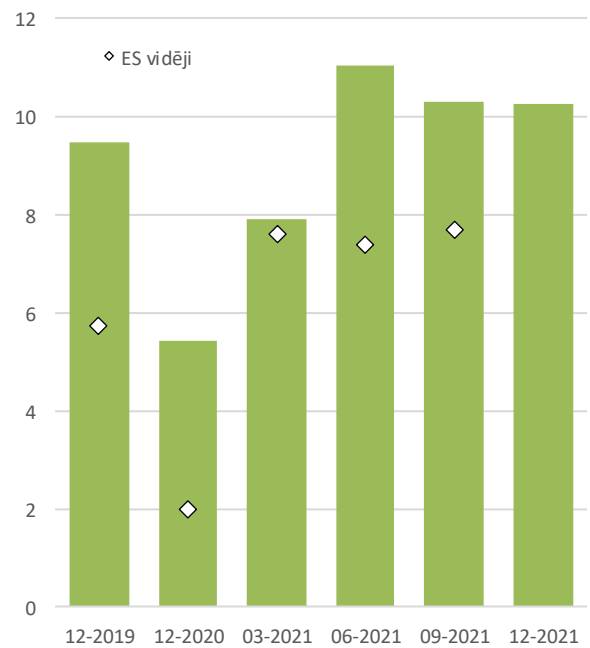
Izdevumu un ienākumu attiecības rādītājs (CIR), %

ROE rādītāja izkliede, %

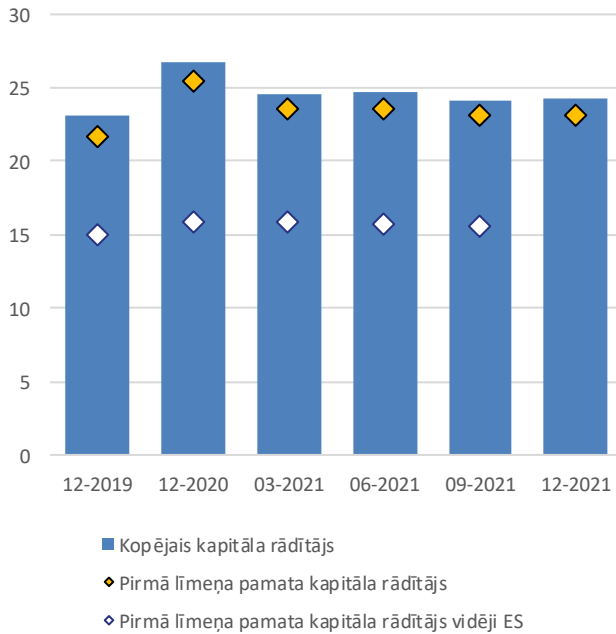

Kapitāla atdeves rādītājs (ROE), %

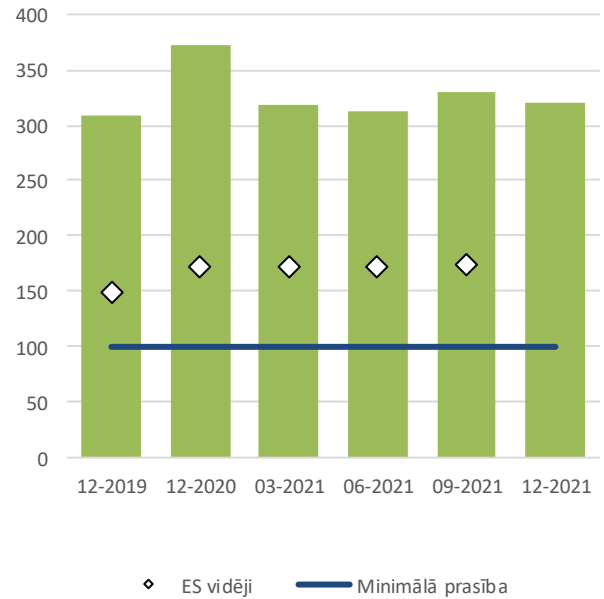

Kapitāla pietiekamība un likviditāte

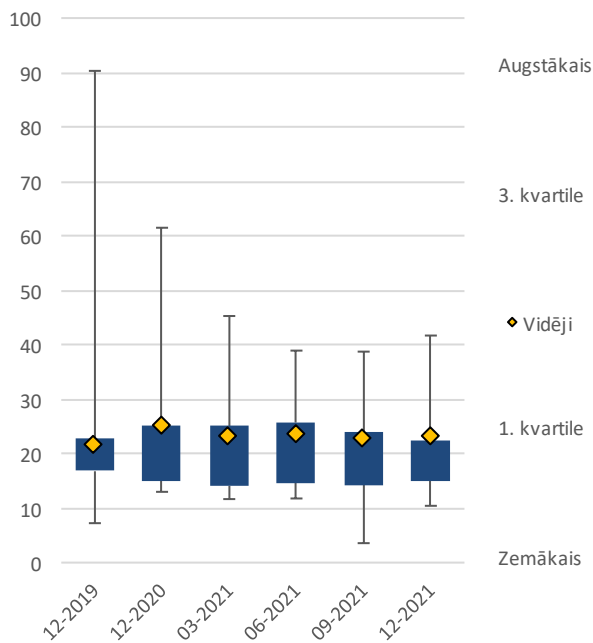
Kapitāla rādītāji, %

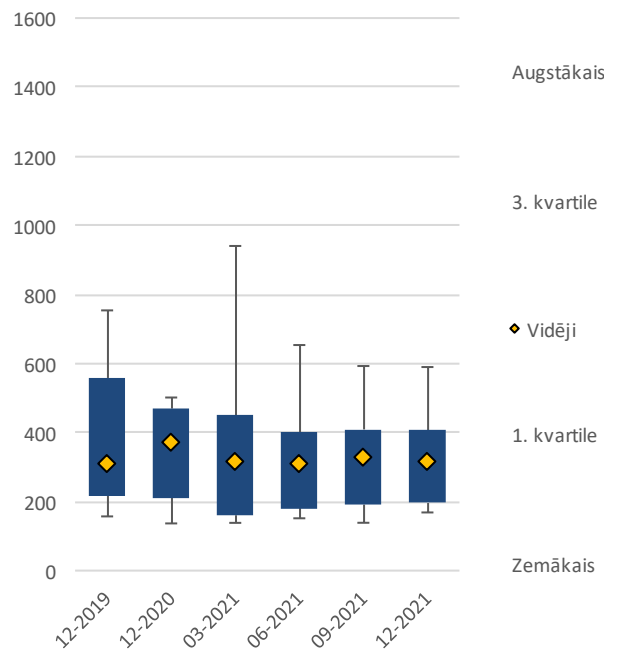
Likviditātes seguma rādītājs (LSR), %

CET1 rādītāja izkliede, %

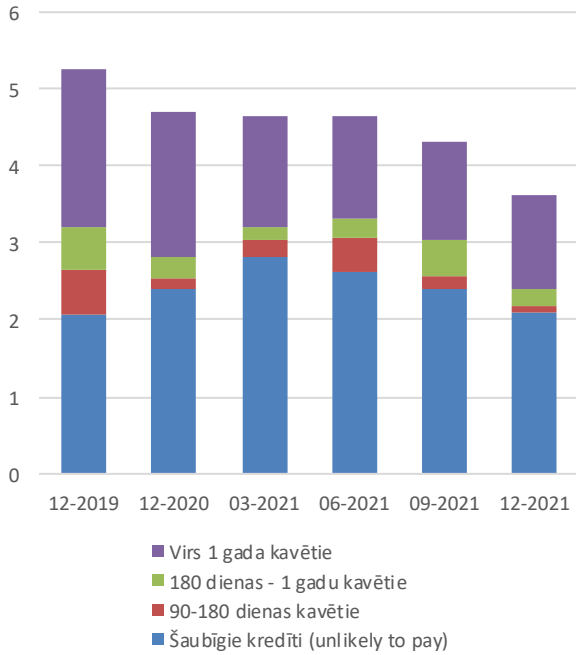

LSR rādītāja izkliede, %

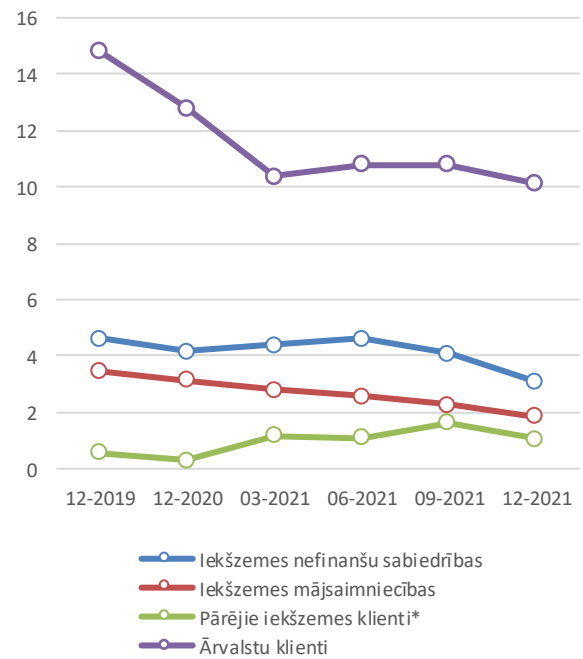

Nebanku kredītportfeļa kvalitāte

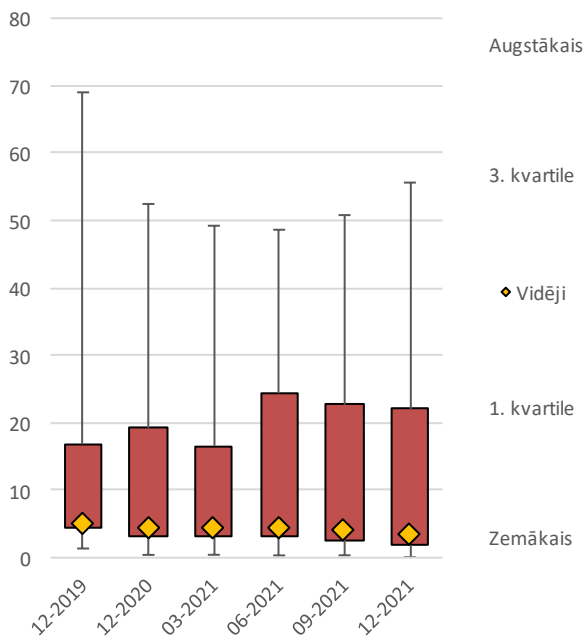
INK struktūra, %

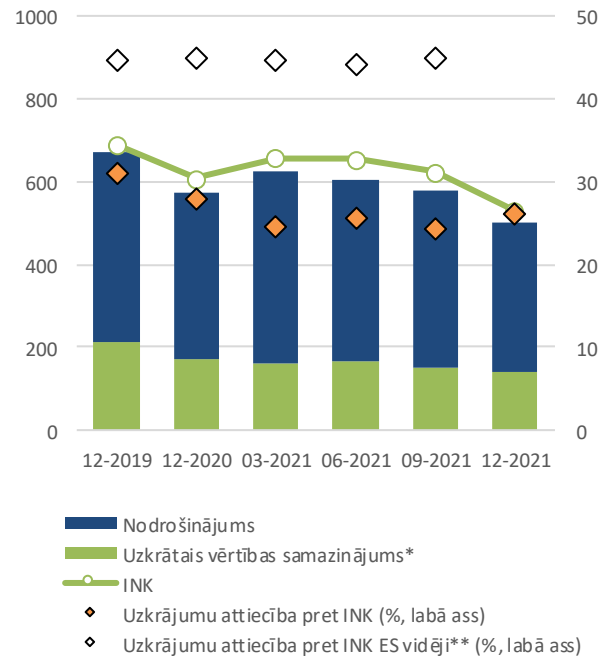
INK attiecīgajā segmentā, %

INK īpatsvara izkliede, %

INK nodrošinājums un uzkrājumi INK, milj. eiro

* Uzkrājumi ienākumus nenesošajiem kredītiem.

** Saskaņā ar The EBA methodological guide aprēķināts visam portfelim, ieskaitot prasības pret centrālo banku un kredītiestādēm.

KOOPERATĪVĀS KRĀJAIZDEVU SABIEDRĪBAS

Galvenie darbības rādītāji un to izmaiņas

	2019	2020	2021
Tirgus dalībnieku skaits	35	34	33
Tirgus koncentrācija ⁵ , %	83.6	82.6	82.1
Aktīvi (milj. eiro)	33.2	31.3	31.2
Noguldījumi (milj. eiro)	24.2	22.2	21.9
Kredīti (milj. eiro)	25.1	24.2	23.8
Ienākumus nenesošo kredītu īpatsvars (INK) ⁶ , %	14.5	16.9	17.5
Uzkrājumu attiecība pret kredītportfeli, %	6.8	7.2	7.3
Kapitāla atdeve (ROE), %	4.7	3.9	3.3
Kapitāla pietiekamības rādītājs (%)	20.4	22.2	22.8
Peļņa/zaudējumi kopš gada sākuma (tūkst. eiro)	320	269	234

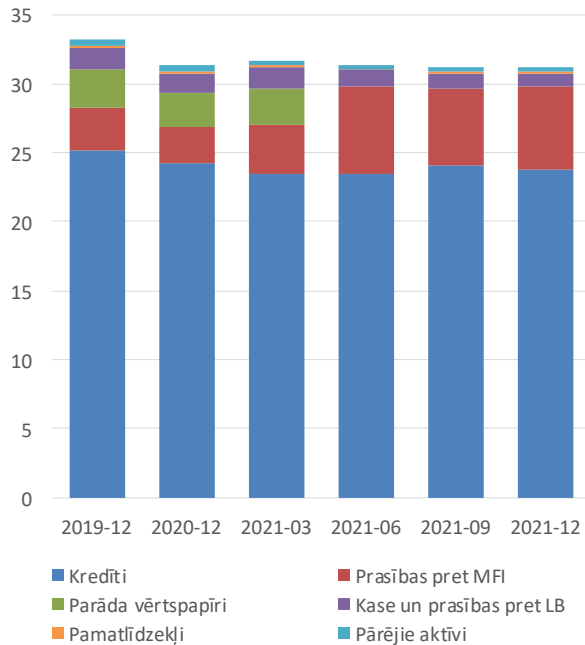
- 2021. gada laikā kooperatīvo krājaizdevu sabiedrību (KKS) skaits Latvijā samazinājās.** Oktobrī Rīgā tika reģistrēta jaunā KKS "VIDZEMES KAPITĀLS", savukārt darbību pārtrauca divi tirgus dalībnieki - jūlijā KKS "Nīgrande" Saldus novadā un oktobrī Rucavas KKS Dienvidkurzemes novadā. Līdz ar to pārskata gada beigās Latvijā darbojās 33 kooperatīvās krājaizdevumu sabiedrības.
- Aktīvu un no biedriem piesaistīto noguldījumu apmēri gada laikā saglabājas gandrīz nemainīgi.** Aktīvi samazinājās par 0.3%, bet noguldījumu apmērs – par 1.0%. To ietekmēja galvenokārt viens tirgus dalībnieks, kura darbība cieši saistīta ar uzņēmumu, kurš veica iekšējo restrukturizāciju un darbojas nozarē, kas būtiski cieta no COVID-19 noteiktajiem ierobežojumiem. Biedru noguldījumi bija gandrīz vienīgais KKS sektora piesaistīto resursu avots (~100%), un vairums no tiem (88.7%) bija māsaimniecību noguldījumi.
- KKS kopējais kredītportfelis 2021. gadā samazinājās.** Dzēsto un norakstīto kredītu apmēram pārsniedzot no jauna izsniegto kredītu apmēru, kredītportfelis gada laikā samazinājās par 1.7%. Mājokļa iegādei un patēriņam izsniegto kredītu apmēri saruka attiecīgi par 1.9% un par 4.4% (to īpatsvars KKS kopējā kredītportfelī bija attiecīgi 51.9% un 37.0%). Tomēr samazinājums galvenokārt bija vērojams gada pirmajā pusē, saglabājoties nenoteiktībai par ekonomiskās attīstības perspektīvām COVID-19 apstākļos un māsaimniecību piesardzībai (māsaimniecības veido 98.8% no visa KKS kredītportfeļa). Savukārt, gada otrajā pusē minētā nenoteiktība samazinājās, līdz ar to tika novērots sektora kredītportfeļa neliels pieaugums.
- Standarta kredītu īpatsvars KKS sektora kredītportfelī gada laikā kopumā saglabājās nemainīgs.** Savukārt INK īpatsvars palielinājās no 16.9% līdz 17.5%, turklāt pārstrukturēto kredītu īpatsvars pieauga no 0.8% līdz 1.3%. Kredītiem izveidoto uzkrājumu attiecība pret KKS kopējo kredītportfeli gada beigās bija 7.3%, bet uzkrājumu INK attiecība pret INK apmēru – 38.1% (neskaitot viena tirgus dalībnieka ietekmi būtiski augstāka - 81.7%).
- KKS sektora pelnītspējas rādītāji nedaudz pasliktinājās, kapitāla atdeves rādītājam (ROE) gada beigās samazinoties līdz 3.3%.** Tīrie procentu ienākumi 2021. gadā salīdzinot ar 2020. gadu saruka par 9.4%, tīrie komisijas naudas ienākumi – par 12.8%. Līdz ar to pārskata perioda neto peļņa samazinājās par 13.1% līdz 233.6 tūkst. eiro (2020. gadā – 268.8 tūkst. eiro). Administratīvie un nolietojuma kopējie izdevumi samazinājās par 5.8%, tīrie citi izdevumi – par 36.0%. Savukārt, izdevumi uzkrājumu veidošanai pārsniedza ienākumus no to samazināšanas par 31.5 tūkst. eiro. Pasliktinājās arī KKS darbības efektivitātes rādītāji: izdevumu attiecība pret ienākumiem (CIR) salīdzinot ar 2020. gada beigām pieauga no 77.4% līdz 78.2%. Pārskata gadā ar peļņu darbojās mazāk nekā puse no KKS – 15 no 33 (to kopējā tirgus daļa – 93.4%), kopā nopelnot 291.4 tūkst. eiro.
- KKS pārskata gadā strādāja ar augstu kapitāla pietiekamības līmeni.** Kopējā pašu kapitāla vidēja attiecība pret aktīvu un ārpusbilances posteņu kopsummu, t.i., kopējais kapitāla pietiekamības rādītājs, gada beigās bija 22.8% (noteiktā minimālā prasība – 10%), tas ir otrais augstākais rādītājs kopš 2018. gada, ko ietekmēja gan KKS gūtā peļņa, gan neliels aktīvu samazinājums.

⁵ Trīs pēc aktīviem lielākās kooperatīvās krājaizdevu sabiedrības.

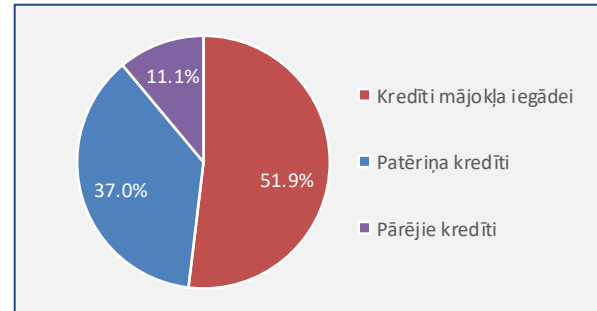
⁶ Zemstandarta, šaubīgie un zaudētie kredīti kopā.

Balances struktūra un izmaiņas

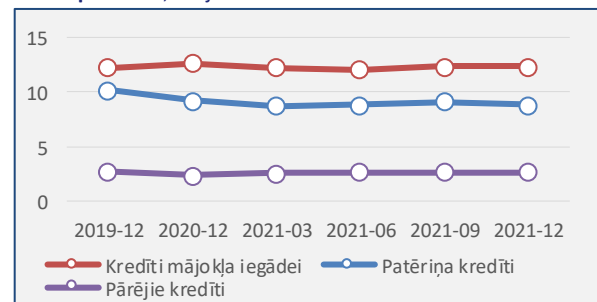
Aktīvu struktūra, milj. eiro

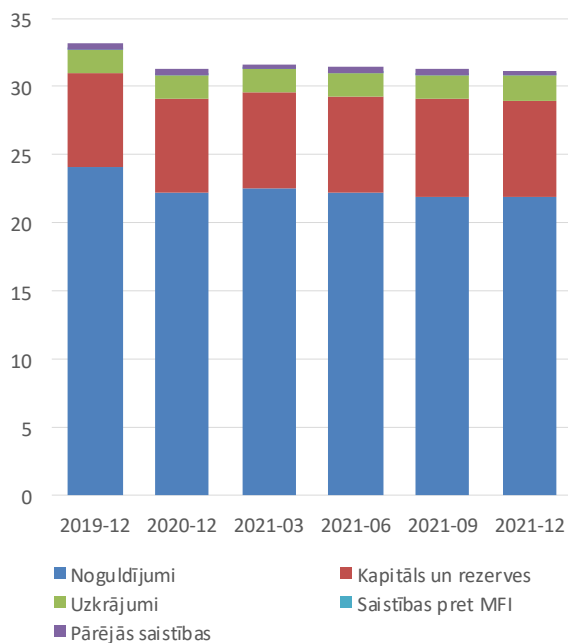
Kredītportfeļa struktūra pārskata perioda beigās, %

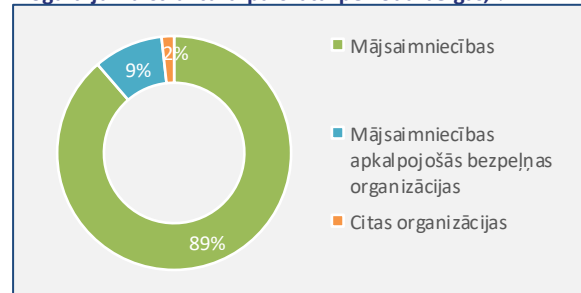
Kredītportfelis, milj. eiro

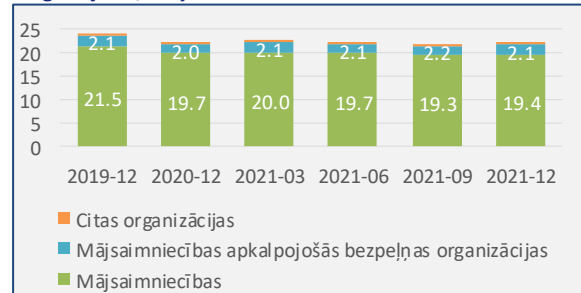
Pasīvu struktūra, milj. eiro

Noguldījumu struktūra pārskata perioda beigās, %

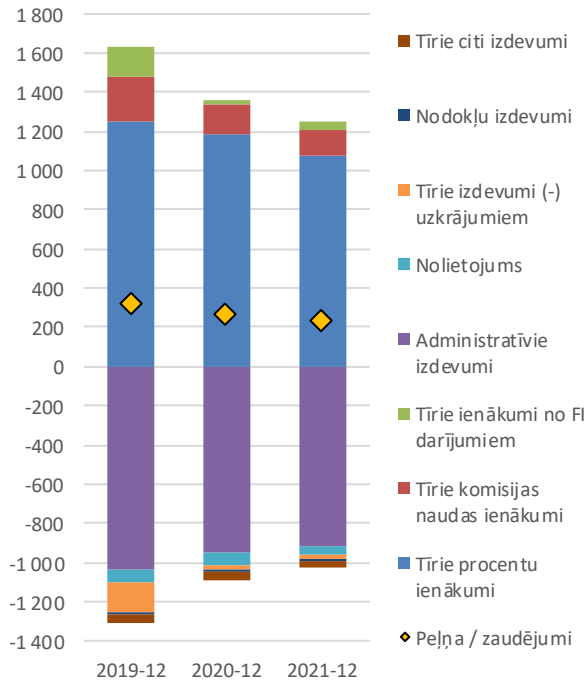

Noguldījumi, milj. eiro

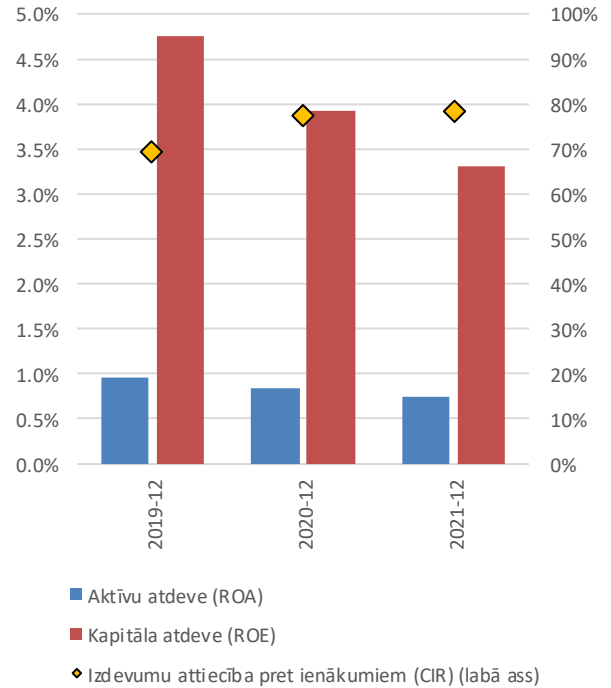

Pelnītspēja

Peļņas struktūra, tūkst. eiro

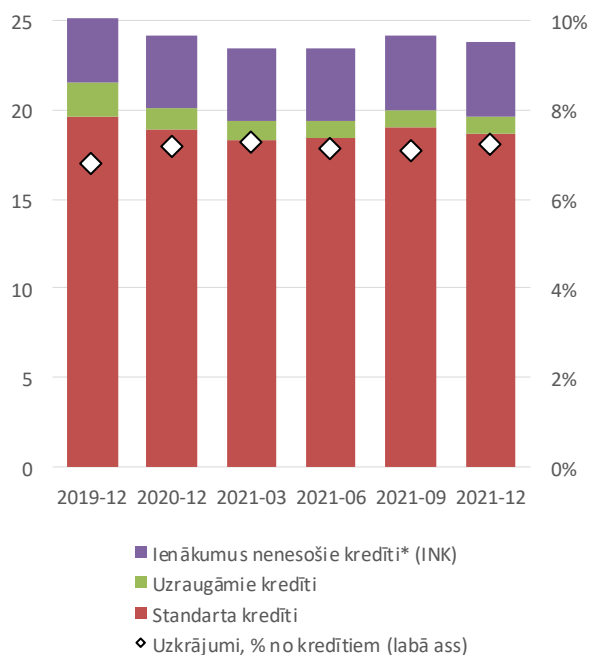

Pelnītspējas rādītāji, %

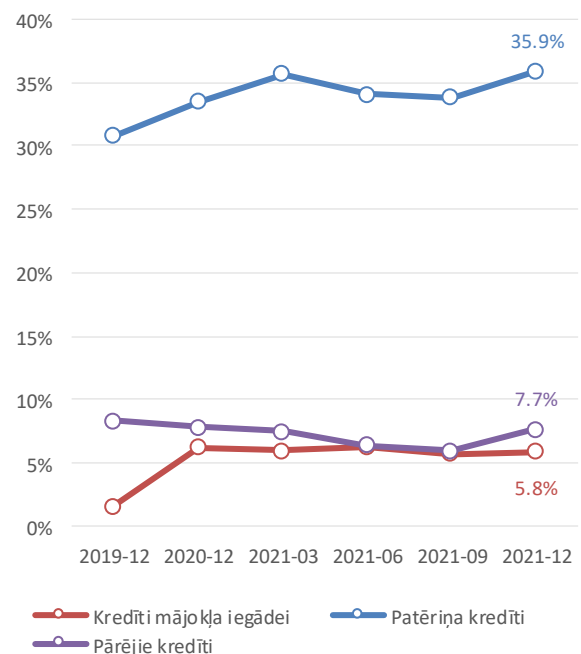

Kredītportfeļa kvalitāte

Kredītu kvalitātes struktūra, milj. eiro

Virš 90 dienām kavēto kredītu īpatsvars attiecīgajā segmentā**, %

* Zemstandarta, šaubīgie un zaudētie kredīti kopā.

** Datu avots: Latvijas Bankas Kredītu reģistrs.

APDROŠINĀTĀJU DARBĪBA

Galvenie darbības rādītāji

	2019	2020	2021
Tirgus dalībnieku skaits (sabiedrības un filiāles)	6+12	6+11	6+11
Parakstītās bruto prēmijas (milj. eiro)	856.7	799.3 (810.9) ⁷	849.4
Izmaksātās bruto atlīdzības (milj. eiro)	549.4	501.3 (507.7) ⁷	541.4
Pārskata perioda peļņa/zaudējumi (milj. eiro)	30.9	53.4	36.3
Zaudējumu rādītājs, %	66.9	62.8	66.6
Izdevumu rādītājs, %	26.6	26.9	28.7
Kombinētais rādītājs, %	96.2	92.3	95.4
Maksātspējas rādītājs, %	162	174	177

- Latvijā parakstīto prēmiju apjoms pieauga straujāk nekā pārējās valstīs.** Kopējās bruto parakstītās prēmijas 2021. gada laikā pieauga par 4.8%⁷, sasniedzot 849.4 milj. eiro. Turklāt Latvijā parakstīto prēmiju apjoma pieaugums bija 6.6% jeb 36.1 milj. eiro, sasniedzot 587.0 milj. eiro. Kopējā parakstīto prēmiju portfeli lielāko daļu (36.2%) arvien veidoja prēmijas par transporta apdrošināšanu. Arī Latvijā nozīmīgākais apdrošināšanas veids bija transporta apdrošināšana (29.1%), kā arī dzīvības (25.5%, t.sk. mūža pensijas 9.9%), veselības (18.5%) un īpašuma apdrošināšana (16.7%).
- Nedzīvības apdrošinātāju parakstīto prēmiju apjoma pieaugumu (3.7%⁷) galvenokārt ietekmēja īpašuma apdrošināšana,** pārskata gada laikā būtiski pieaugot noslēgto apdrošināšanas līgumu skaitam, bruto parakstītās prēmijas īpašuma apdrošināšanā pieaugušas par 20.3 milj. eiro jeb 20.9%. Augstus izaugsmes tempus parādīja arī veselības apdrošināšanas segments, kur bruto parakstīto prēmiju apjoms palielinājās par 18.0 milj. eiro jeb 18.1%. Pandēmijas laikā vislielākās negatīvās parakstīto prēmiju izmaiņas nedzīvības apdrošināšanas segmentā piedzīvojuši transporta apdrošināšana: 2021. gadā bruto parakstīto prēmiju apjoms sasniedza 307.1 milj. eiro, kas ir par 4.8% mazāk nekā iepriekšējā gadā un par 17.1% mazāk salīdzinot ar pirms pandēmijas rezultātiem 2019. gadā, ko galvenokārt ietekmēja COVID-19 situācijas dēļ augošā konkurence un tās izraisītais cenu kritums, kā arī ceļojumu un pārvietošanās ierobežojošie pasākumi.
- Dzīvības apdrošinātāju parakstīto prēmiju apjoms 2021. gadā pieauga vēl straujāk - par 7.2%.** Arvien palielinājās tirgus interese par tirgum piesaistīto dzīvības apdrošināšanu – bruto parakstīto prēmiju apjoms pieauga par 16.9 milj. eiro jeb 17.4%. Zemo procentu likmju ietekmē, kā arī paaugstinātas nenoteiktības un finanšu tirgus svārstīguma dēļ apdrošinātāji atsakās no ieguldījumu produktiem ar garantētajiem ienesīguma procentiem, tādā veidā samazinot papildus risku. Uzkrājuma produktu īpatsvars gada laikā samazinājās par 2.8 procentu punktiem un bruto parakstīto prēmiju apjoms saruka par 4.3 milj. eiro jeb 17.1%.
- Ekonomiskās aktivitātes kāpums un pandēmijas radīto ierobežojumu pavājināšana izraisīja izmaksāto atlīdzību apjoma pieaugumu par 6.5%⁷,** sasniedzot 541.4 milj. eiro. Latvijā izmaksāto atlīdzību apjoms pieauga vien par 3.3% jeb 11.3 milj. eiro, sasniedzot 353.9 milj. eiro. Kopējā izmaksāto atlīdzību apjomā lielākais īpatsvars bija transporta (40.1%) un dzīvības (25.9%, t.sk. mūža pensijas 6.5%) apdrošināšanā.
- Pārskata gadā apdrošināšanas sabiedrības kopumā nopelnīja 36.2 milj. eiro,** kas bija par 32.1% jeb 17.1 milj. eiro mazāk nekā iepriekšējā gadā. Šo samazinājumu galvenokārt ietekmēja izmaksāto atlīdzību pieaugums. Tomēr apdrošināšanas sabiedrības 2021. gadā spēja nopelnīt par 17.2% jeb 5.3 milj. eiro vairāk nekā pirms pandēmijas, t.i. 2019. gadā. Visām apdrošināšanas sabiedrībām gan kapitāla atdeves (ROE), gan aktīvu atdeves (ROA) rādītāji pārskata ceturksnī bija pozitīvi, t.i. attiecīgi 8.8% un 1.8%.
- Piekritušo atlīdzību prasību apjomam augot straujāk par nopelnīto prēmiju apmēru, nedaudz pasliktinājās kombinētais rādītājs, gada beigās sasniedzot 95.4%.** Individuālām apdrošināšanas sabiedrībām kombinētā rādītāja vērtības bija robežās no 91.5% līdz 105.0%.
- Apdrošināšanas sabiedrību ieguldījumu portfeļa apmērs pārskata gadā palielinājās** par 3.2% jeb 44.2 milj. eiro, decembra beigās sasniedzot 1.4 mljrd. eiro. Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, palielinājās ieguldījumi ieguldījumu fondos (par 15.1% jeb 85.8 milj. eiro), attiecīgi to īpatsvaram ieguldījumu portfeļa struktūrā pieaugot līdz 46.0%.

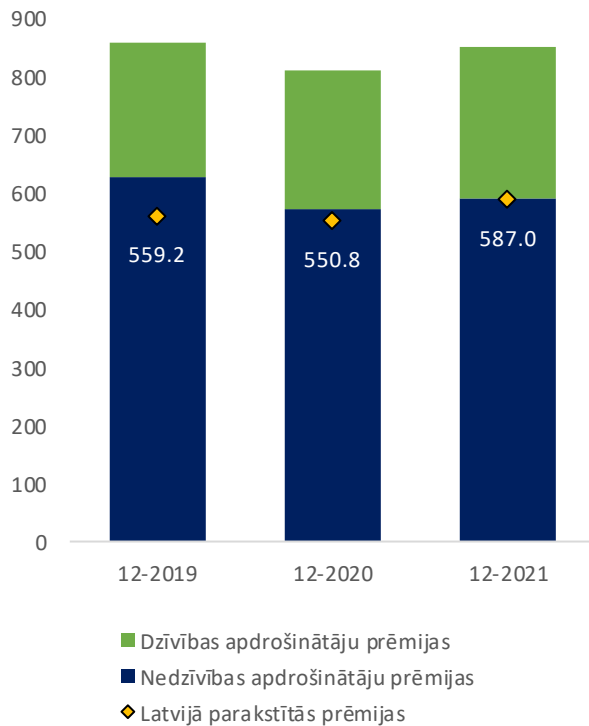
⁷ Ieskaitot ārvalsts apdrošināšanas sabiedrības filiāles datus, kas pārtrauca savu darbību 2020. gada 3. ceturksnī.

Savukārt būtiskākais sarukums šajā pašā laikā bija ieguldījumiem valsts obligācijās (par 13.0% jeb 76.0 milj. eiro), to īpatsvaram ieguldījumu portfelī attiecīgi samazinoties līdz 31.4%.

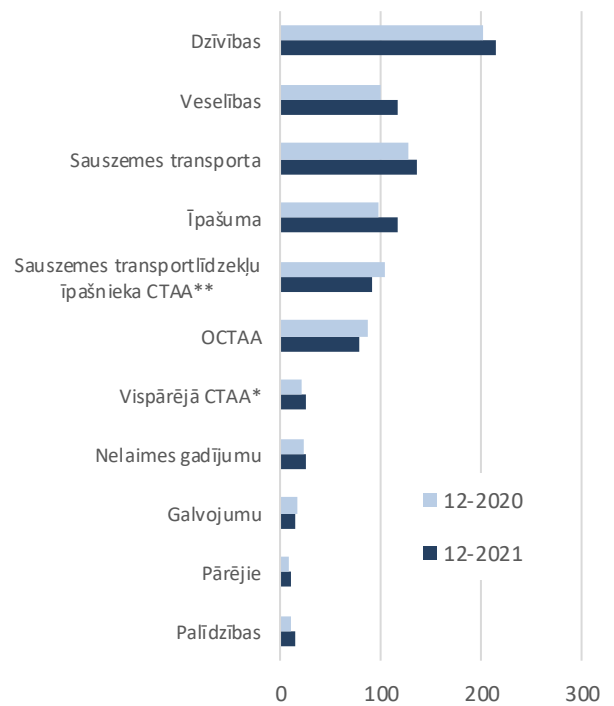
- **Apdrošināšanas sabiedrību maksāspējas rādītājs⁸ uzlabojas, decembra beigās sasniedzot 177.2%** un joprojām stabili pārsniedzot minimālās prasības (zemākā pieļaujamā rādītāja robeža ir 100%), t.sk. dzīvības apdrošināšanas sabiedrībām – 236% un nedzīvības apdrošināšanas sabiedrībām – 148%.

Parakstītās prēmijas

Apdrošinātāju parakstītās bruto prēmijas, milj. eiro

Apdrošinātāju parakstītās bruto prēmijas apdrošināšanas veidu dalījumā, milj. eiro

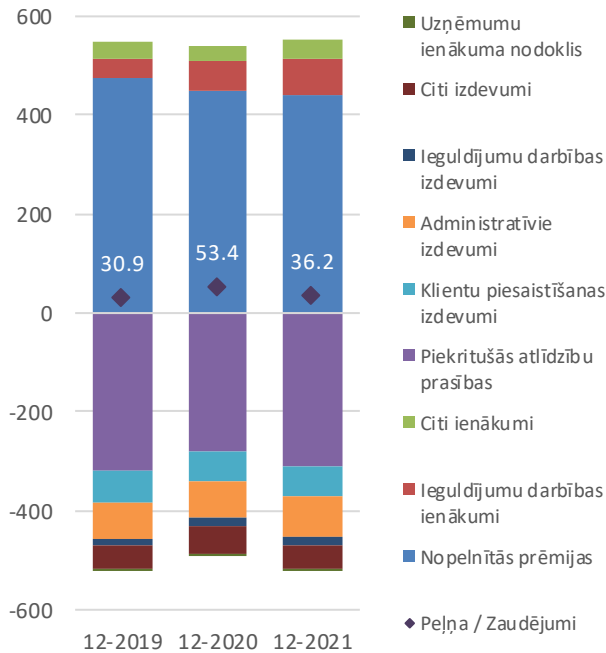
*Civiltiesiskās atbildības apdrošināšana.

**Sauszemes transporta līdzekļu īpašnieku civiltiesiskās atbildības apdrošināšana.

⁸ Raksturo izmantojamā pašu kapitāla pietiekamību aprēķinātajai maksāspējas kapitāla prasībai

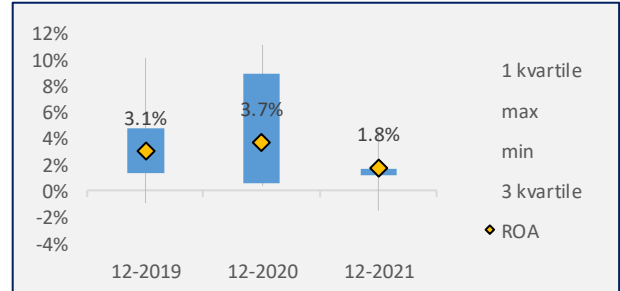
Pelnītspēja un maksātspēja

Apdrošināšanas sabiedrību peļņas struktūra, milj. eiro

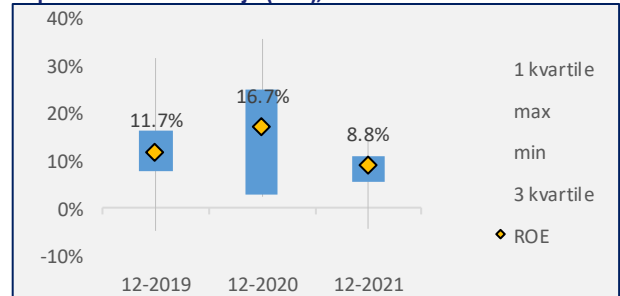

Apdrošināšanas sabiedrību atdeves rādītāji (ROA, ROE), %

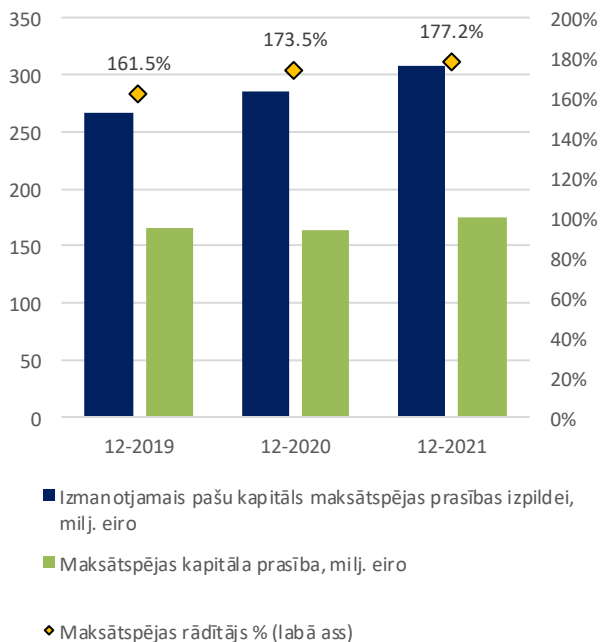
Aktīvu atdeves rādītājs (ROA), %

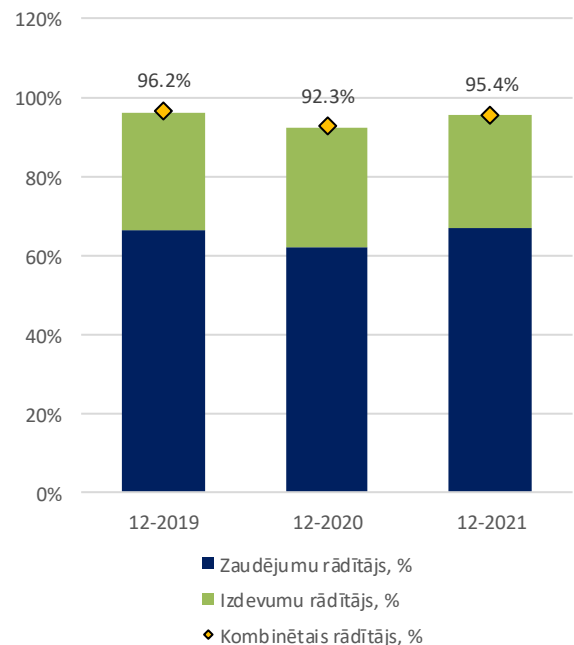
Kapitāla atdeves rādītājs (ROE), %

Apdrošināšanas sabiedrību maksātspējas rādītājs, %

Nedzīvības apdrošināšanas sabiedrību kombinētais rādītājs, %

MAKSĀJUMU IESTĀŽU UN ELEKTRONISKĀS NAUDAS IESTĀŽU DARBĪBA

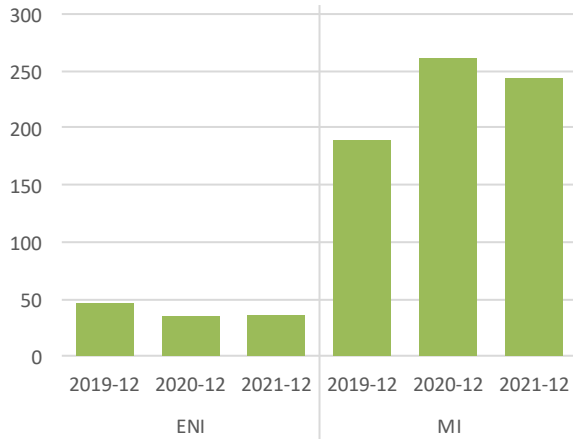
Galvenie darbības rādītāji un to izmaiņas

	2019	2020	2021
Tirgus dalībnieku skaits			
Maksājumu iestādes (t.sk. licencētas)	10 (4)	7 (4)	6 (5)
Elektroniskās naudas iestādes (t.sk. licencētas)	8 (1)	8 (2)	7 (3)
Veikto maksājumu apmērs, milj. eiro:			
Maksājumu iestādēs	188.8	261.1	243.4
Elektroniskās naudas iestādēs	61.1	50.7	52.2
t.sk. elektroniskajā naudā	15.1	16.4	16.8
Atpirktās elektroniskās naudas apmērs, milj. eiro	22.7	17.2	17.4
Ieņēmumi no pakalpojumu sniegšanas, milj. eiro:			
Maksājumu iestādēs	5.2	7.0	6.1
Elektroniskās naudas iestādēs	5.3	2.6	2.5

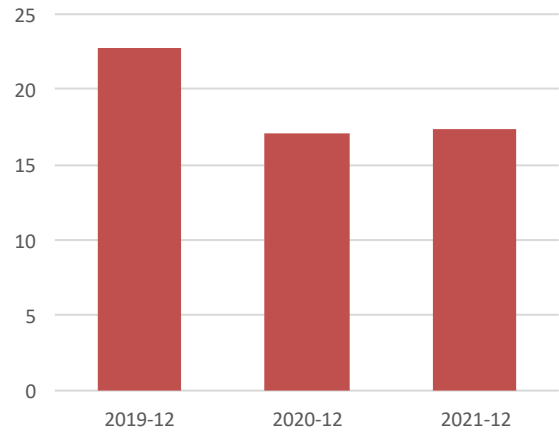
- Maksājumu iestāžu (MI) un elektroniskās naudas iestāžu (ENI) sektors 2021. gadā raksturojās ar tirgus dalībnieku pāreju uz licencētu iestāžu statusu**, ievērojot būtiski plašākas biznesa attīstības iespējas, ko tas dod salīdzinot ar reģistrētas iestādes statusu. Decembra beigās Latvijā bija sešas MI, t.sk. piecas licencētas, un septiņas ENI, t.sk. trīs licencētas.
- MI un ENI gada laikā veiktais maksājumu kopējais apmērs samazinājās par 5.2% un sasniedza 295.6 milj. eiro**, izslēdzot maksājumus, kas tika veikti elektroniskajā naudā, – par 5.6% līdz 278.8 milj. eiro. Sarukums faktiski notika tikai MI, kurām tas bija 6.8%, savukārt, ENI bija pieaugums 3.0% apmērā.
- COVID-19 radīto apstākļu dēļ maksājumu un elektroniskās naudas pakalpojumu sniegšana 2021. gadā nodrošināja MI un ENI kopumā par 10.3% mazākus bruto ieņēmumus** nekā pirms gada, t.i., 8.6 milj. eiro apmērā. MI ienākumu sarukums bija 12.6%, ENI – 4.4%. 71% no kopējiem ieņēmumiem veidoja MI gūtie ienākumi.
- COVID-19 radītie apstākļi ietekmēja arī apgrozībā esošās elektroniskās naudas apmēru**. Pārskata gada beigās tas bija par 9% mazāks nekā 2020. gadā. Savukārt, atpirktās elektroniskās naudas kopējais apmērs, t.i., emitētās elektroniskās naudas apmaiņas pret bezskaidro naudu aktivitāte, salīdzinot ar 2020. gadu pieauga par 1%, sasniedzot 17.4 milj. eiro.
- Palielinājās MI un ENI kopējais likvīdo aktīvu apmērs, gada beigās sasniedzot 61.6 milj. eiro** – par 7.5% vairāk nekā pirms gada. Pārsvārā tās bija prasības pret bankām maksājumu un elektroniskās naudas pakalpojumu nodrošināšanai (61.4 milj. eiro). Šie aktīvi nodrošināja saistību pret klientiem 61.3 milj. eiro apmērā segšanu. Atbilstoši likuma prasībām likvīdajiem aktīviem pilnā apmērā jāsedz MI un ENI saistības pret klientiem, ko 2021. gada beigās arī nodrošināja visi tirgus dalībnieki, kuru darbība paredz likvīdo aktīvu atlikumu esamību.

MAKSĀJUMU IESTĀŽU UN ELEKTRONISKĀS NAUDAS IESTĀŽU DARBĪBA

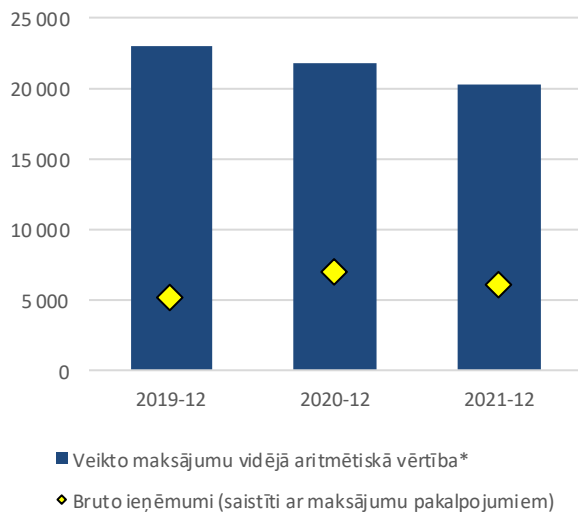
Veikto maksājumu (izņemot e-naudā) apmērs, milj. eiro

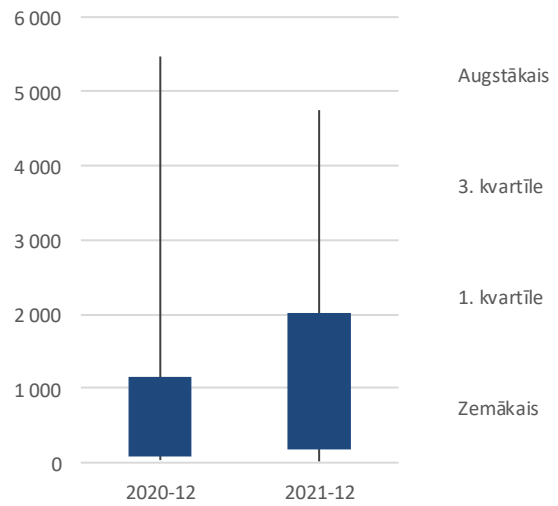
Atpirktais elektroniskās naudas apmērs, milj. eiro

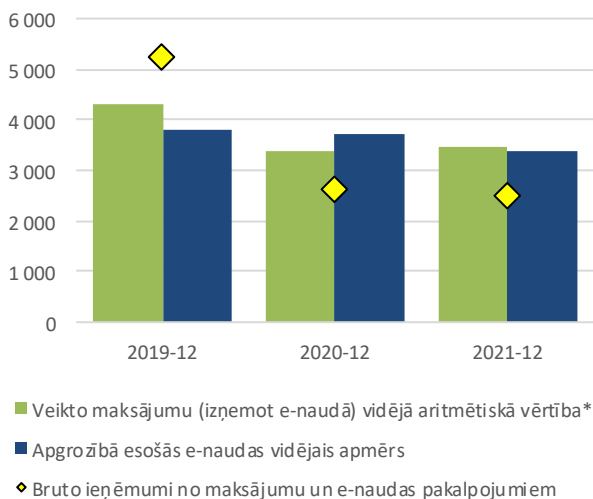
Maksājumu iestāžu pakalpojumu sniegšana, tūkst. eiro

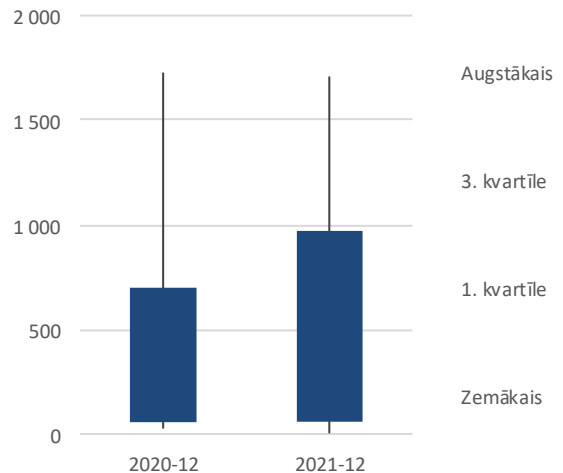
Maksājumu iestāžu bruto ieņēmumu izkliede, tūkst. eiro

Elektroniskās naudas iestāžu pakalpojumu sniegšana, tūkst. eiro

Elektroniskās naudas iestāžu bruto ieņēmumu izkliede, tūkst. eiro

* Aprēķināts, summējot tirgus dalībnieku mēnesī veikto maksājumu vidējo apmēru iepriekšējo 12 kalendāra mēnešu periodā, dalot ar 12.

VALSTS FONDĒTO PENSĪJU SHĒMAS LĪDZEKĻU PĀRVALDĪŠANA

Galvenie darbības rādītāji

	2019	2020	2021
Līdzekļu pārvaldītāju skaits	8	7	7
Ieguldījumu plānu skaits	31	31	28
Dalībnieku skaits	1 300 135	1 295 745	1 294 377
Neto aktīvi (mljrd. eiro)	4.51	5.09	6.00
No VSAA saņemtās naudas summas (milj. eiro)	973.2	1 011.7	1380.5
Konservatīvie ieguldījumu plāni	199.6	217.2	339.7
Sabalansētie ieguldījumu plāni	95.7	86.4	83.2
Aktīvie ieguldījumu plāni	677.9	708.1	957.5
Ienesīgums, %	10.8	2.1	9.1
Pārvaldīšanas izdevumi, %	0.49	0.48	0.54

- 2021. gada laikā ieguldījumu plānu skaits samazinājās līdz 28.** Trīs no "CBL Asset Management" pārvaldītajiem ieguldījumu plāniem ("Daugava", "Gauja" un "Venta") tika pievienoti citiem eksistējošajiem plāniem ("CBL Aktīvais" un "CBL Universālais"). Savukārt līdzekļu pārvaldītāju skaits saglabājās nemainīgs, saskaņā ar akcionāru sapulces lēmumu "ABLV Asset Management" nosaukums tika mainīts uz "Integrum Asset Management".
- Kopējais valsts fondēto pensiju shēmas dalībnieku skaits gada laikā būtiski nav mainījies.** Brīvprātīgo dalībnieku skaits saruka (par 5.9%), kamēr obligāto dalībnieku skaits (7.1% no kopējiem dalībniekiem) pieauga (par 2.4%).
- Aktīvu pieaugumu 2021. gadā galvenokārt ietekmēja finanšu ieguldījumu pieaugums.** Gada laikā neto aktīvi palielinājās par 18.0% jeb 0.91 mljrd. eiro, sasniedzot 6.0 mljrd. eiro. No kopējā uzkrātā kapitāla 72.8% bija ieguldīti aktīvajos plānos, 8.7% – sabalansētajos plānos un 18.5% – konservatīvajos plānos. Salīdzinājumā ar 2019. gada beigām (periodu pirms Covid-19) neto aktīvi kopumā palielinājās par 33.0%.
- Uzlabojoties situācijai darba tirgū, veikto iemaksu apjoms pārskata gada laikā pieauga par 36.5%.** Ņemot vērā dalībnieku skaita dinamiku, iemaksu pieaugums varētu būt skaidrojams ar vidējā iemaksu apjoma palielināšanos (vidējās mēneša darba samaksas pieaugums par 14.1%⁹) un bezdarbnieku skaita samazinājumu (par 16.3%¹⁰ salīdzinājumā ar 2020. gadu). Būtiski (par 35.2%) palielinājās dalībnieku iemaksas aktīvajos (t.i. 69.4% no iemaksu apjoma) un konservatīvajos (par 56.4%) ieguldījumu plānos (t.i. 24.6% no iemaksu apjoma). Savukārt, iemaksu apjoms sabalansētajos plānos, kas veidoja 6.0% no kopējā iemaksu apjoma, samazinājās (par 23.4%).
- Visi aktīvie un sabalansētie ieguldījumu plāni 2021. gadā spēja sasniegt pozitīvu ienesīgumu.** Ieguldījumu plānu vidējais svērtais ienesīgums uzlabojās un decembra beigās sasniedza 9.1%, tomēr aizvien saglabājās zem 2019. gada jeb pirms pandēmijas līmeņa, t.i. 10.8% (turpretim iepriekšējā gada attiecīgajā periodā tas bija 2.1%). Labākus rezultātus uzrādīja aktīvie plāni, kuru ienesīgums bija 12.3% (robežās no 8.0% līdz 24.1%), kuru ieguldījumu portfeļu struktūrā parāda vērtspapīri veido tikai 18.7%. Sabalansēto plānu ienesīgums bija 4.4% (robežās no 3.6% līdz 4.7%). Savukārt sliktākus rezultātus uzrādīja konservatīvie plāni, kuru ienesīgums bija -1.3% (robežās no -2.3% līdz -0.2%), t.i. neviens no konservatīvajiem ieguldījumu plāniem nespēja sasniegt pozitīvu ienesīgumu. Konservatīvo plānu ieguldījumu portfeļu struktūrā parāda vērtspapīri veidoja 46.9%, kas zemo procentu likmju vidē paaugstina pensiju uzkrājumu risku. 2021. gada sākumā tika veikti būtiski grozījumi Valsts fondēto pensiju likumā, atceļot ierobežojumu (maksimums 75% no ieguldījumu plāna aktīvu apjoma), kas varētu tikt ieguldīti kapitāla vērtspapīros un tam pielīdzināmos vērtspapīros, tādējādi veicinot ilgtermiņa uzkrājumu ienesīguma potenciālu un mazinot zemo procentu likmju radīto negatīvo efektu (palielinot ieguldījumu diversifikācijas iespējas).
- Ieguldījumu plānu pārvaldīšanas izdevumi nepārsniedz likumā noteiktos ierobežojumus¹¹,** individuālajiem plāniem to vērtībai sasniedzot no 0.2% līdz 1.1%. Visu ieguldījumu plānu pārvaldīšanas izdevumu attiecība pret neto aktīviem 2021. gada beigās nedaudz pieauga līdz 0.54%.

⁹ CSP dati par 2021. gada 3. ceturksni

¹⁰ NVA dati par 2021. gadu

¹¹ Valsts fondēto pensiju likumā ir noteikts, ka fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldītājam jānodrošina, lai maksimālais apmērs maksājumam par ieguldījumu plāna pārvaldi, ietverot maksājuma pastāvīgo un mainīgo daļu, rēķinot par pēdējo 12 mēnešu periodu, nepārsniedz: (1) 0,85 procentus no ieguldījumu plāna aktīvu vidējās vērtības ieguldījumu plāniem, kuru ieguldījumu plānu prospektos nav paredzēti ieguldījumi komercsabiedrību akcijās, citos kapitāla vērtspapīros un tiem pielīdzināmos

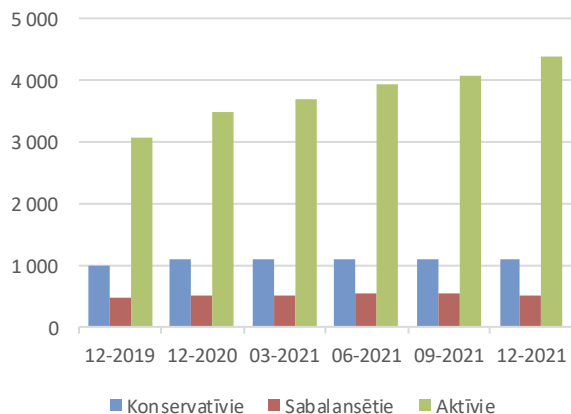
- Pārskata gada laikā ieguldījumu apjoms pieauga par 18.0%**, ko pārsvarā ietekmēja ieguldījumu pieaugums aktīvajos plānos (+24.9% jeb 0.9 mljrd. eiro), kuru īpatsvars kopējā ieguldījumu apmērā sasniedza 72.9%. Ieguldījumu instrumentu veidu dalījumā būtiskākais pieaugums bija ieguldījumiem ieguldījumu fondos (+ 35.5% jeb 1.1 mljrd. eiro) un ieguldījumiem akcijās (+30.2% jeb 27.1 milj. eiro). Savukārt lielākais samazinājums bija noguldījumiem un prasībām pret kredītiestādēm (-55.2% jeb -209.1 milj. eiro) un ieguldījumiem parāda vērtspapīros (-1.4% jeb -20.2 milj. eiro). Latvijā veikto ieguldījumu apjoms gada laikā samazinājās (par 3.6%), decembra beigās sasniedzot 560.9 milj. eiro jeb 9.3% no kopējiem ieguldījumiem. Kopējo ieguldījumu apjoma pieaugumu galvenokārt nodrošināja ieguldījumi pārējās EEZ valstīs¹² (par 2.2%). Šajā valstu grupā lielāko daļu ieguldījumu veido Īrijas emitētie vērtspapīri (38.8% jeb 2.2 mljrd. eiro), turklāt tajos gada laikā bija vērojams arī būtiskākais ieguldījumu pieaugums (par 27.2% jeb 461.5 milj. eiro).

vērtspapīros; (2) 1,1 procentu no ieguldījumu plāna aktīvu vidējās vērtības ieguldījumu plāniem, kuru ieguldījumu plānu prospektos ir paredzēti ieguldījumi komercsabiedrību akcijās, citos kapitāla vērtspapīros un tiem pielīdzināmos vērtspapīros.

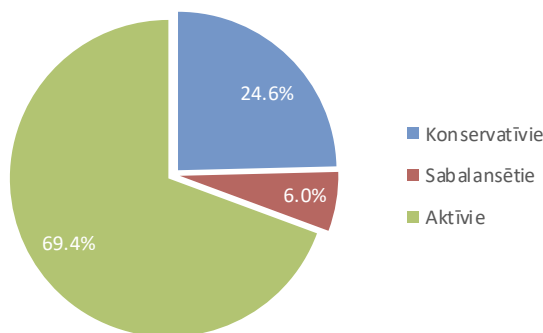
¹² Apskatā ir izmantota sekojošā ieguldījumu portfeļa iekļauto instrumentu klasifikācija valstu grupu dalījumā: Latvija, pārējās Baltijas valstis (Lietuva un Igaunija), pārējās EEZ valstis (izņemot Latviju, Lietuvu un Igauniju) un pārējās valstis.

Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšana

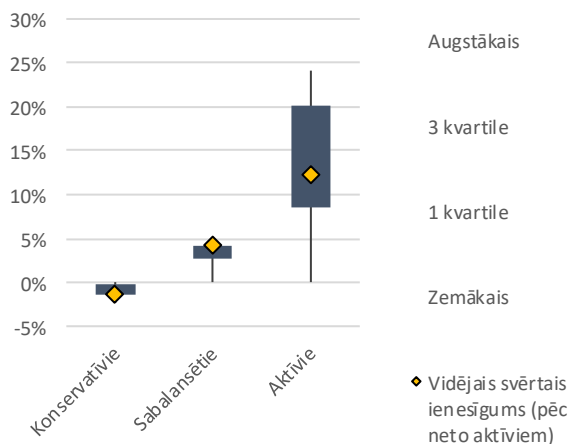
Neto aktīvi, milj. eiro

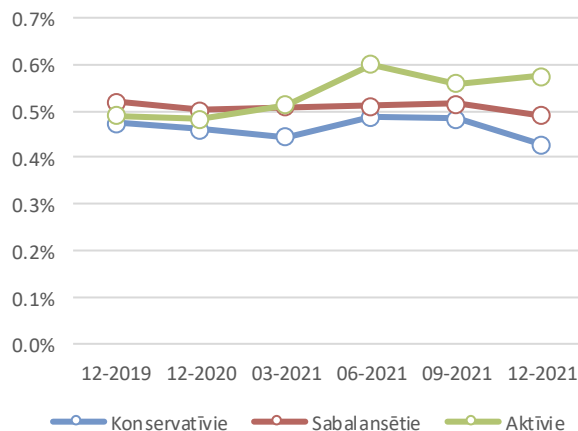
Iemaksas ieguldījumu plānos 2021. gadā, %

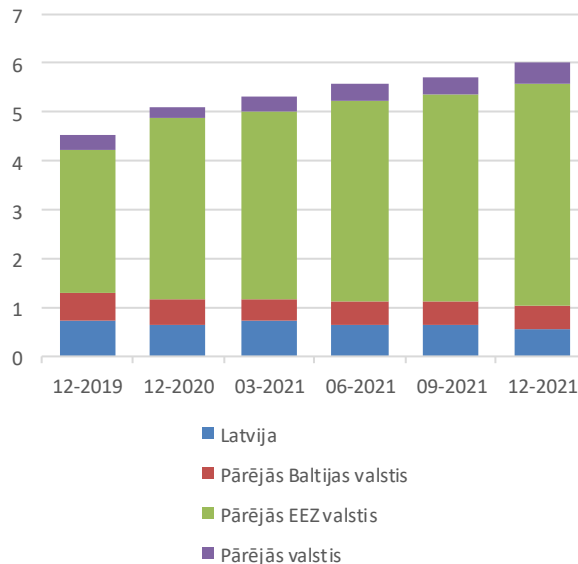
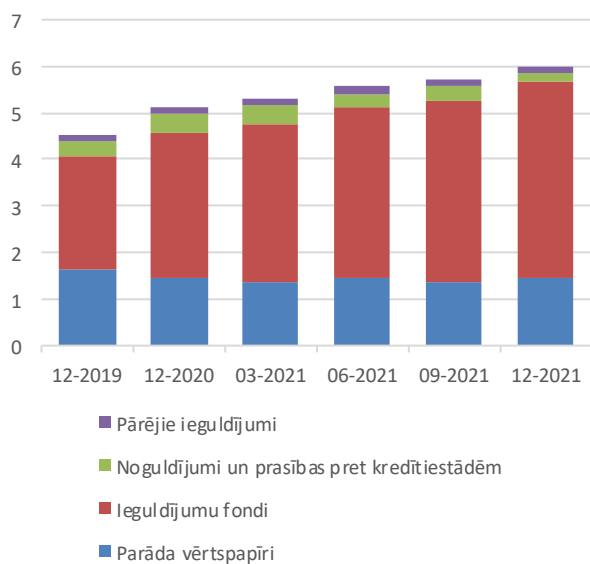
Ieguldījumu plānu ienesīgums 2021. gadā, %

Pārvaldīšanas izdevumi, analizēti, % no neto aktīviem

Ieguldījumu portfeļa struktūra finanšu instrumentu un valstu grupu* dalījumā, mljrd. eiro

* pēc emitenta reģistrācijas valsts, 2021. g. ņemot vērā BREXIT

PRIVĀTO PENSIJU FONDU DARBĪBA

Galvenie darbības rādītāji

	2019	2020	2021
Pensiju fondu skaits	6	6	7
Pensiju plānu skaits	16	16	21
Dalībnieku skaits	324 829	336 036	363 410
Dalībnieku vai par dalībniekiem veiktās iemaksas (milj. eiro)	81.5	88.4	106.5
Ienesīgums, % ¹³	10.1	2.0	6.9
Administrēšanas un pārvaldīšanas izdevumi, %	1.2	1.0	0.9
Ieguldījumi (milj. eiro)	559.7	609.9	730.2

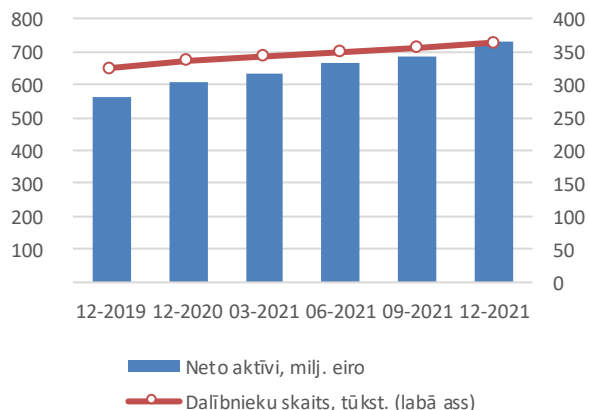
- 2021. gadā bija vērojamas strukturālās izmaiņas:** licenci saņēma "Indexo Atklātais Pensiju Fonds" un sāka darbību ar diviem pensiju plāniem: "Indexo Akciju plāns" un "Indexo Obligāciju plāns". Jauna fonda ienākšana tirgū ir palielinājusi kopējo privāto pensiju fondu skaitu līdz septiņiem. Papildus darbību sāka "SEB atklātā pensiju fonda" pensiju plāns "SEB indeksu plāns", Luminor pensiju plāns "Ilgtspējīga nākotne", kā arī tika reģistrēts Swedbank pensiju fonda pensiju plāns "Swedbank pensiju plāns Dinamika Indeks", palielinot kopējo pensiju plānu skaitu no 16 līdz 21.
- Uzlabojoties finanšu pratībai, pieaug cilvēku skaits, kas veic papildus brīvprātīgus pensiju noguldījumus.** Privāto pensiju fondu dalībnieku skaits turpina pakāpenisku pieaugumu, gada laikā palielinoties par 8.2% jeb 27.4 tūkst. Individuālo dalībnieku skaits pieauga par 9.3% jeb 26.5 tūkst, savukārt, dalībnieku skaits, par kuriem iemaksas veic darba devējs pieauga vien par 1.8% jeb 0.9 tūkst. Pārskata perioda beigās individuālie dalībnieki veidoja 85.9% no kopējā dalībnieku skaita.
- Zemo procentu likmju vidē aktīvie pensiju plāni kļūst arvien iecienītākie.** Dalībnieku iemaksas 2021. gadā pieauga par 20.5%, salīdzinot ar iepriekšējo gadu, tostarp aktīvajos pensiju plānos veiktās iemaksas palielinājās par 28.7% un to īpatsvars kopējās iemaksās sasniedza 45.2%, savukārt iemaksas sabalansētajos un konservatīvajos pensiju plānos pieauga par 14.4% un to īpatsvars bija 54.8%.
- Pensiju plānu vidējais svērtais ienesīguma rādītājs sasniedza 6.9%,** savukārt iepriekšējā gadā tas bija 2.0%, tomēr ienesīguma rādītājs joprojām ir zemāks, nekā 2019. gadā (periodā pirms Covid-19) sasniegtais līmenis (10.1%). Vērtējot privāto pensiju fondu ieguldījumu plānu rezultātus, aktīvo pensiju plānu ienesīgums bija robežās no 2.0% līdz 24.2%, savukārt sabalansēto un konservatīvo pensiju plānu - no -1.2% līdz 4.5%.
- Pensiju plānu pārvaldīšanas izdevumu līmenis turpināja samazināties** – administratīvo izdevumu un ieguldījumu pārvaldīšanas izdevumu attiecība pret neto aktīviem 2021. gadā bija 0.9%, savukārt individuāliem plāniem tas bija robežās no 0.1% līdz 2.5%.
- Ieguldījumu apjoms gada laikā pieauga par 19.7% jeb 120.3 milj. eiro.** Latvijā veikto ieguldījumu apjoms pieauga par 5.1% jeb 4.9 milj. eiro, tagad sasniedzot 101.4 milj. eiro jeb 13.9% no kopējiem ieguldījumiem. Kopējo ieguldījumu apjoma pieaugumu galvenokārt ietekmēja pieaugums EEZ valstīs¹⁴, kas pieauga par 20.4% jeb par 86.7 milj. eiro. Šo pieaugumu galvenokārt ietekmēja ieguldījumu pieaugums Īrijā par 33.3% jeb 63.3 milj. eiro, kopā sasniedzot 253.3 milj. eiro, kas ir 34.7% no kopējiem ieguldījumiem. Ieguldījumu pieaugumu instrumentu dalījumā galvenokārt noteica pieaugums ieguldījumu fondos (kas palielinājās par 34.3% jeb 119.5 milj. eiro). Savukārt noguldījumi un prasības pret kredītiestādēm samazinājās par 40.1%, jeb 25.9 milj. eiro. Kopējo ieguldījumu apjoma pieaugumu pamatā ietekmēja aktīvo plānu ieguldījumu pieaugums par 31.8% jeb 77.6 milj. eiro.

¹³ Vidējais svērtais ienesīgums pēc neto aktīviem, %

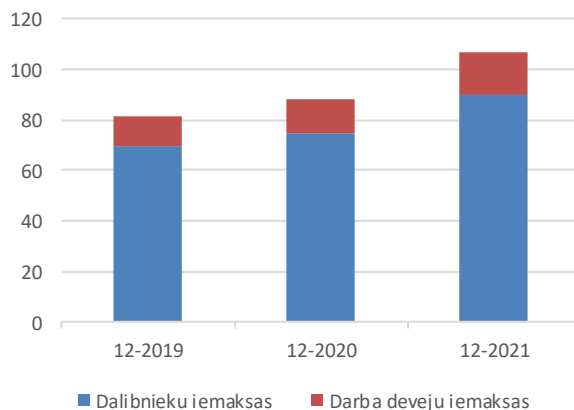
¹⁴ Apskatā ir izmantota sekojošā ieguldījumu portfeļa iekļauto instrumentu klasifikācija valstu grupu dalījumā: Latvija, pārējās Baltijas valstis (Lietuva un Igaunija), pārējās EEZ valstis (izņemot Latviju, Lietuvu un Igauniju) un pārējās valstis.

Privāto pensiju fondu darbība

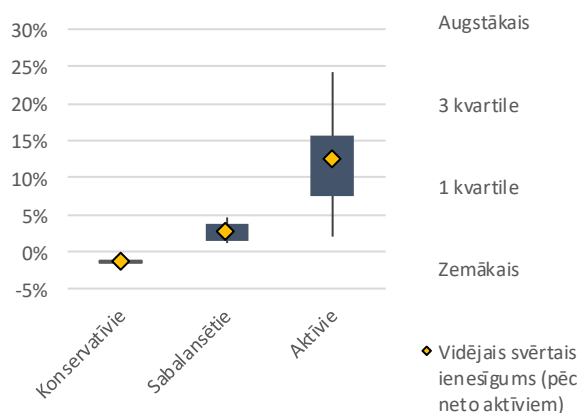
Neto aktīvi, milj. eiro

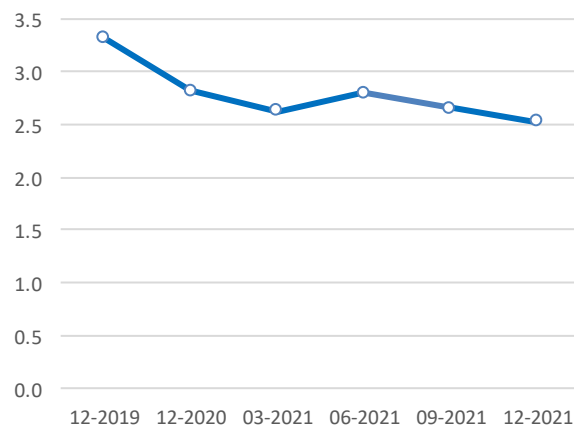
Iemaksas pensiju plānos, milj. eiro

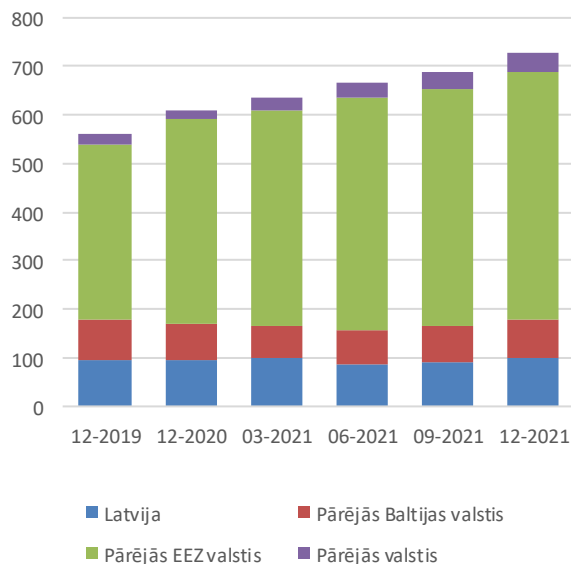
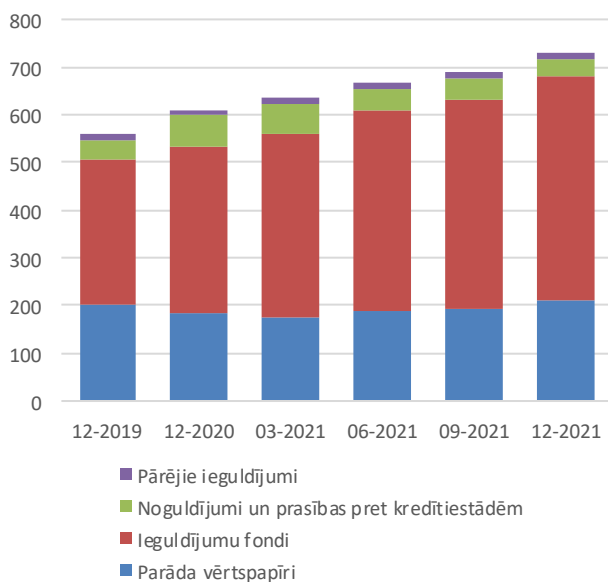
Pensiju plānu ienesīgums, %

Administrēšanas un pārvaldīšanas izdevumi, anulizēti, % no neto aktīviem

Ieguldījumu portfeļa struktūra finanšu instrumentu un valstu grupu* dalījumā (milj. eiro)

*pēc emitenta reģistrācijas valsts, 2021. g. ņemot vērā BREXIT

IEGULDĪJUMU FONDU DARBĪBA

Galvenie darbības rādītāji

	2019	2020	2021
ieguldījumu pārvaldes sabiedrību skaits	11	11	10
ieguldījumu fondu skaits	24	23	22
ieguldījumu fondu aktīvi (milj. eiro)	226.9	248.1	278.0
Ienesīgums, %			
Obligāciju fondi	12.7	-2.85	6.40
Jauktie fondi	14.7	1.48	11.35
Akciju fondi	24.8	4.51	25.85
Pārvaldīšanas izdevumi, %			
Obligāciju fondi	1.3	1.25	1.20
Jauktie fondi	1.4	1.35	1.40
Akciju fondi	1.9	1.73	1.56

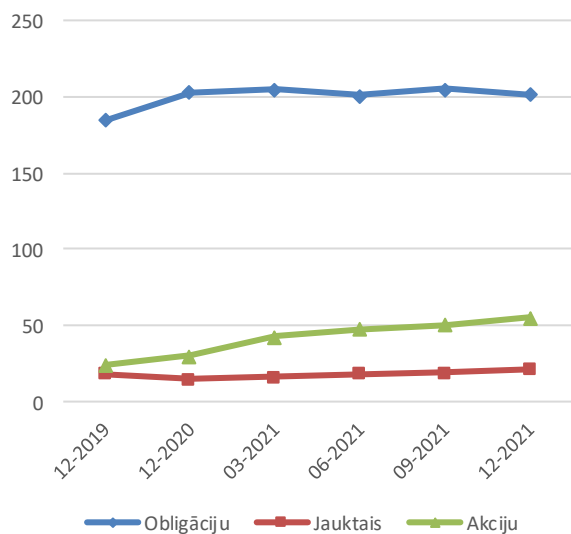
- Gada laikā gan pārvaldnieku, gan to pārvaldīto ieguldījumu fondu skaits samazinājās** – 2020. gadā darbību pārtrauca "PNB Asset Management", bet 2021. gadā divus tās pārvaldītos fondus pārņēma "CBL Asset Management". 2021. gada 1. ceturksnī izbeidza savu darbību divi ieguldījumu fondi, ko pārvaldīja "Rietumu asset management", savukārt darbību uzsāka viens "Signet Asset Management Latvia" pārvaldītais fonds, kā arī tika reģistrēts viens jauns ieguldījumu fonds "CBL US Leaders Equity Fund", kuru pārvalda "CBL Asset Management". 2021. gada beigās Latvijā ir 10 licencētas ieguldījumu pārvaldes sabiedrības, no kurām 4 sabiedrības pārvalda 22 ieguldījumu fondus.
- Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada rezultātiem ieguldījumu fondu ienesīgums būtiski uzlabojās**, pakāpeniski pārvarot pandēmijas izraisītās negatīvās sekas. Obligāciju fondu ienesīgums svārstījās robežās no -1.6% līdz 11.3%¹⁵, un tikai vienam ieguldījumu fondam ienesīgums bija negatīvs. Jaukto fondu ienesīgums bija robežās no 6.4% līdz 15.0%, savukārt akciju fondu ienesīgums – no 14.5% līdz 31.5%.
- Gada laikā vērtspapīros ieguldīto līdzekļu apjoms būtiski nav mainījies, tomēr tendences starp dažādiem fondu veidiem bija atšķirīgas**. Kopējais ieguldīto līdzekļu apjoms samazinājās par 0.7% līdz 225.2 milj. eiro. Akciju ieguldījumu fondu ieguldījumu apjoms pieauga par 74.8% jeb 21.8 milj. eiro (īpatsvars kopējā ieguldījumu apjomā 22.5%), jaukto fondu ieguldījumu pieaugums bija 30.0% jeb 4.3 milj. eiro (īpatsvars 8.3%), savukārt obligāciju fondu ieguldījumi saruka par 15.0% jeb 27.6 milj. eiro (īpatsvars 69.2%). Joprojām lielākie ieguldījumi tika veikti pārējās valstīs¹⁶ (to īpatsvars kopējā ieguldījumu apjomā ir 57.1%, ņemot vērā BREXIT ietekmi un 54.2% bez tā), 2021. gadā tiem pieaugot par 3.5% jeb 4.4 milj. eiro. Pārējo valstu grupā lielākais īpatsvars ir ASV emitētajiem vērtspapīriem (33.9%), kas 2021. gadā pieauga par 67.0% jeb 17.5 milj. eiro. Ieguldījumi pārējās EEZ valstīs¹⁶ (īpatsvars 37.3%) samazinājās par 9.2% jeb 8.5 milj. eiro. Pārējo EEZ valstu grupā lielākais īpatsvars ir Luksemburgā un Īrijā emitētajiem vērtspapīriem (īpatsvars 28.3% un 27.0%), kas pieauga attiecīgi par 15.2% jeb 3.1 milj. eiro un 20.9% jeb 3.9 milj. eiro. Ieguldījumi Lietuvā un Igaunijā (īpatsvars 3.4%) samazinājās par 2.1% jeb 165.8 tūkst. eiro. Savukārt ieguldījumi Latvijā (īpatsvars 2.3%) palielinājās vairāk nekā divās reizēs, tam pieaugot par 2.7 milj. eiro. Kaut parāda vērtspapīru īpatsvars kopējos ieguldījumos samazinājās (par 12.3 procentu punktiem), tas joprojām veido lielāko daļu (70.9%), savukārt ieguldījumu fondos tika ieguldīti 14.8% (īpatsvars gada laikā pieauga par 3 procentu punktiem) un 14.3% - akcijās (īpatsvars pieauga visstraujāk – par 9.3 procentu punktiem).

¹⁵ Ienesīguma izkliede visiem fondiem, kas pastāv ilgāk par 1 gadu.

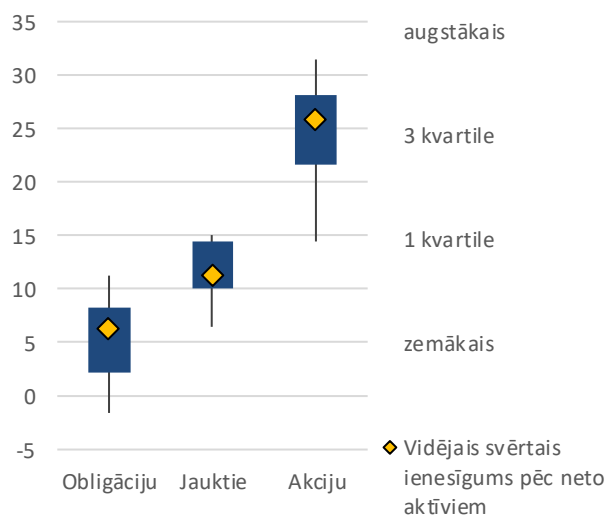
¹⁶ Apskatā ir izmantota sekojošā ieguldījumu portfeļa iekļauto instrumentu klasifikācija valstu grupu dalījumā: Latvija, pārējās Baltijas valstis (Lietuva un Igaunija), pārējās EEZ valstis (izņemot Latviju, Lietuvu un Igauniju) un pārējās valstis.

Ieguldījumu fondu darbība

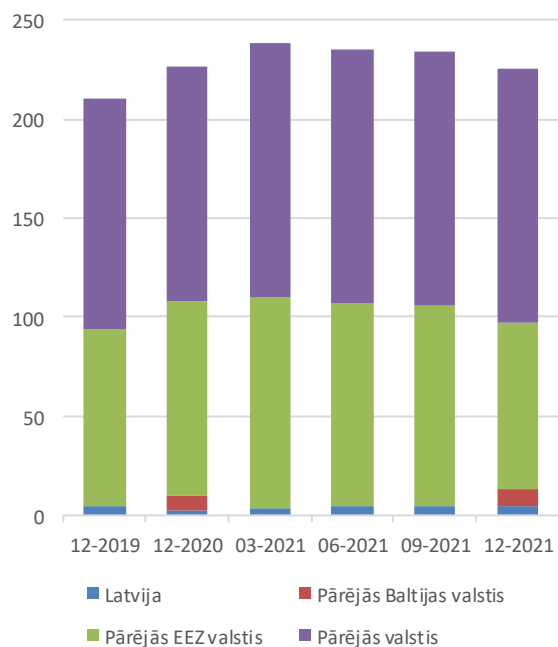
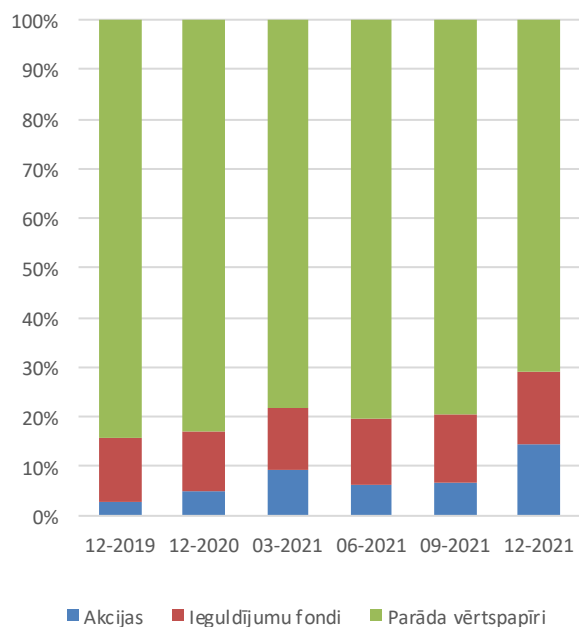
Aktīvu dinamika, milj. eiro

Ienesīgums fondu veidu dalījumā kopš gada sākuma (%)

Ieguldījumu portfeļa struktūra finanšu instrumentu un valstu grupu* dalījumā (%; milj. eiro)

*pēc emitenta reģistrācijas valsts, 2021.g. ņemot vērā BREXIT

KAPITĀLA TIRGUS

Galvenie darbības rādītāji un to izmaiņas

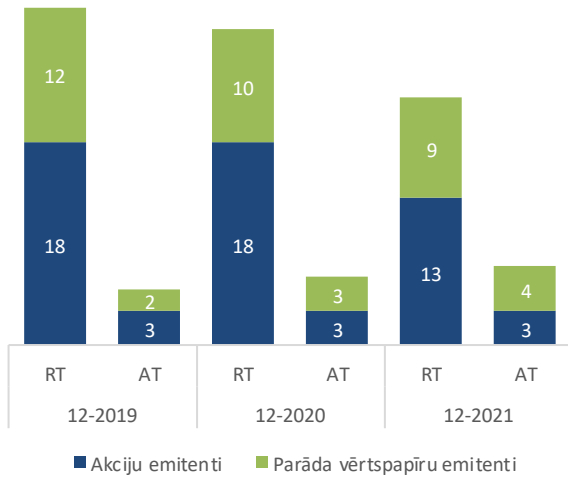
		2019	2020	2021
Emitentu skaits	Regulētais tirgus	30	28	22
	Akciju emitenti	18	18	13
	Parādā vērtspapīru emitenti	12	10	9
	Alternatīvais tirgus	5	6	7
	Akciju emitenti	3	3	3
	Parādā vērtspapīru emitenti	2	3	4
Tirgus kapitalizācija (milj. eiro)	Regulētais tirgus	2 720.9	2 889.8	3 087.9
	Akciju tirgus	810.6	867.9	810.2
	Parādā vērtspapīru tirgus	1 910.3	2 019.9	2 277.8
	Alternatīvais tirgus	31.6	83.3	180.9
	Akciju tirgus	30.1	80.9	175.9
	Parādā vērtspapīru tirgus	1.5	2.4	5.0
Aproziājums (milj. eiro)	Regulētais tirgus	34.9	42.6	36.5
	Akciju tirgus	24.1	14.1	23.8
	Parādā vērtspapīru tirgus	10.8	28.5	12.7
	Alternatīvais tirgus	3.9	2.8	6.7
	Akciju tirgus	0.73	0.75	4.64
	Parādā vērtspapīru tirgus	3.21	2.05	2.10
Darījumu skaits	Regulētais tirgus	14 422	29 109	52 536
	Akciju tirgus	14 183	28 828	52 097
	Parādā vērtspapīru tirgus	239	281	439
	Alternatīvais tirgus	377	2 324	17 053
	Akciju tirgus	321	2 105	16 892
	Parādā vērtspapīru tirgus	56	219	161

- **Pārskata gada laikā Latvijā turpināja darboties viens regulētais tirgus "Nasdaq Riga"** (turpmāk šajā sadaļā – Birža) un viena daudzpusējā tirdzniecības sistēma jeb alternatīvais tirgus – "First North Latvia". Abas tirdzniecības vietas organizē AS "Nasdaq Riga".
- **Pārskata gada laikā regulētā tirgus (Biržas) akciju sarakstā iekļauto akciju emitentu skaits saruka**, un gada beigās Biržā kopā bija iekļautas 13 akciju sabiedrību akcijas, no tām 4 emitentu emitētās akcijas bija iekļautas Oficiālajā sarakstā un 9 emitentu akcijas – Otrajā sarakstā. Parāda vērtspapīru sarakstā 2021. gada beigās kopā bija iekļautas 9 emitentu 20 parāda vērtspapīru emisijas – no tām 7 emisijas bija Latvijas valsts parāda vērtspapīri, savukārt, 13 - korporatīvie parāda vērtspapīri.
- **Daudzpusējās tirdzniecības sistēmas "First North Latvia" pārskata gada beigās akciju sarakstā tirdzniecībai bija iekļautas 3 akciju sabiedrību akcijas, parāda vērtspapīru sarakstā - 4 emitentu 4 obligācijas.**
- **2021. gadā bija vērojama tirdzniecības aktivitātes palielināšanās darījumos Biržā gan ar akcijām gan, parāda vērtspapīriem.** Kopējais darījumu skaits ar akcijām biržā gada laikā pieauga par 80.7%, pārsniedzot 52 tūkstošus darījumu, savukārt, aproziājums palielinājās par 9.7 milj. eiro jeb 68.3%. 2021. gada laikā no regulētā tirgus tika izslēgti 6 akciju emitenti, kā rezultātā akciju tirgus kapitalizācija samazinājās par 57.8 milj. eiro jeb 6.7%. Pārskata gadā investoru interese pieauga arī par parāda vērtspapīriem, par ko liecina biržā veikto darījumu skaita pieaugums par 56.2%. Vairums no darījumiem bija veikti ar 2021. gada 1. ceturksnī emitēto AS "mogo" korporatīvo obligāciju. Parāda vērtspapīru tirgus kapitalizācija biržā 2021. gada beigās sasniedza 2.3 miljardus eiro, pieaugot par 12.8% salīdzinājumā ar 2020. gada beigām, taču aproziājums saruka vairāk kā 2 reizes.
- **Tirdzniecības aktivitāte alternatīvajā tirgū (First North Latvia) pārskata gadā sasniedza vēl nebijušus apmērus.** Darījumu skaits ar akcijām gada laikā pieauga vairāk nekā astoņas reizes, ko lielā mērā sekmēja veiksmīga AS "Virši-A" akciju iekļaušana un tirdzniecības uzsākšana. Akciju tirgus kapitalizācija alternatīvajā tirgū 2021. gada beigās sasniedza 175.9 milj. eiro, salīdzinot ar 80.9 milj. eiro 2020. gada beigās. To sekmēja ne tikai AS "Virši-A" akciju

emisija, bet arī ievērojamais AS "MADARA Cosmetics" akciju cenas pieaugums par 39.4%. Savukārt, "First North" obligāciju saraksts pārskata gadā piedzīvoja strukturālas izmaiņas – tika dzēstas iepriekš esošās obligācijas, taču pievienotas 4 jaunas korporatīvo parāda vērtspapīru emisijas. "First North" Latvia veikto darījumu ar obligācijām skaits gada laikā samazinājās par 26.5%, taču apgrozījums pieauga par 2.3%, sasniedzot 2.1 milj.eiro, un kapitalizācija 2021. gada beigās sasniedza 5 milj. eiro, vairāk kā 2 reizes pārsniedzot 2020. gada rādītāju.

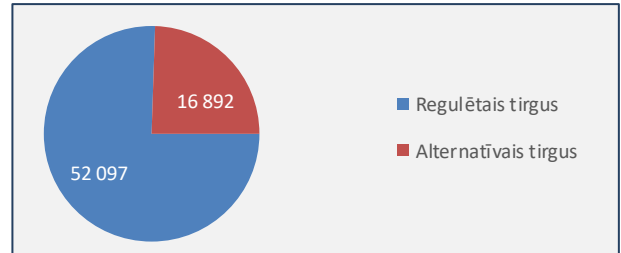
Kapitāla tirgus darbība

Emitentu skaits

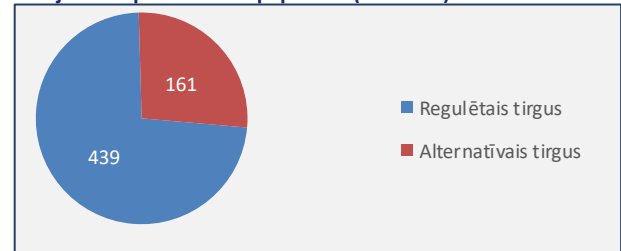

Darījumu skaits

Darījumi ar akcijām (12-2021)

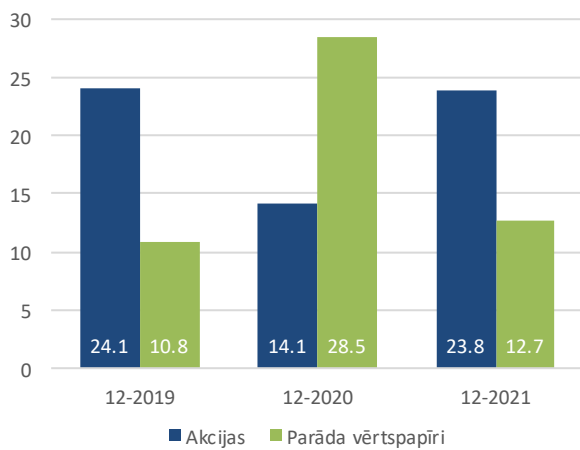

Darījumi ar parāda vērtspapīriem (12-2021)

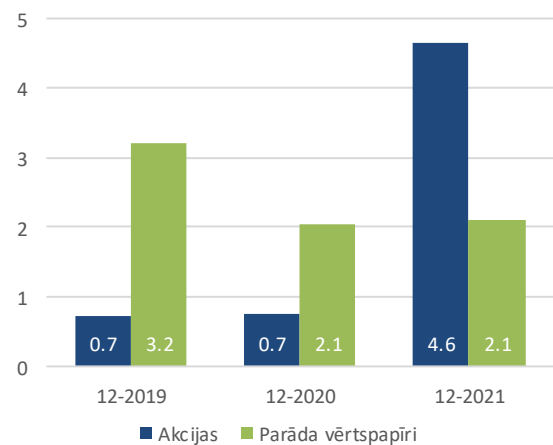

Aproximācija, milj. eiro

Regulētais tirgus (RT)

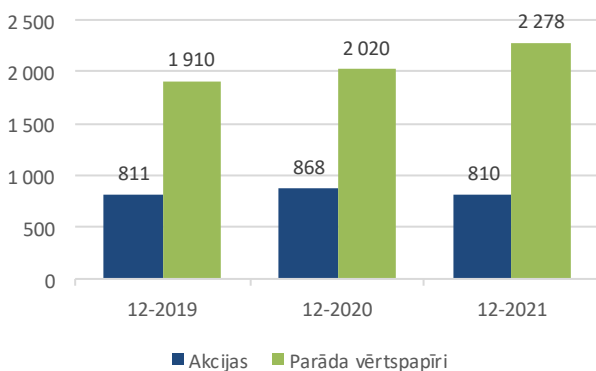

Alternatīvais tirgus (AT)

Tirgus kapitalizācija, milj. eiro

Regulētais tirgus (RT)

Alternatīvais tirgus (AT)

